

GHID

**pentru structurile cu responsabilități
în prevenirea și combaterea violenței
în mediul școlar
de la nivelul unității școlare,
de la nivel județean și de la nivel național**

ISE, 2011

Cuprins

Introducere	3
1. Înregistrarea situațiilor de violență	5
1.1. Descrierea instrumentului	5
1.2. Instrucțiuni de completare a instrumentului de monitorizare	6
1.3. Organizarea procesului de înregistrare a datelor la nivelul unității școlare	11
2. Nomenclatorul actelor de violență în școală	13
3. Utilizarea bazei de date	21
3.1. Informațiile furnizate de baza de date	21
3.2. Drepturi de acces la datele înregistrate de școală/cele de la nivel județean și național	23
3.3. Interogarea bazei de date și obținerea situațiilor statistice	24
3.4. Organizarea procesului de obținere a informațiilor la nivelul școlii	25
3.5. Valorificarea datelor statistice obținute	25
4. Indicatori de monitorizare și evaluare a violenței în școală	28
4.1. Ce sunt indicatorii?	28
4.2. Ce indicatori privind violența pot fi utilizați la nivelul școlii?	29
4.3. Ce indicatori privind violența pot fi utilizați la nivel județean și național?	37
5. Sistemul de raportare	50
5.1. Rapoartele de evaluare ale unităților de învățământ	50
5.2. Rapoartele de evaluare realizate de către Inspectoratele Școlare Județene	50
5.3. Rapoartele de evaluare realizate la nivel național	51
ANEXA 1. Fișa de înregistrare a actelor de violență în școală	53
ANEXA 2. Procedura generală de intervenție la nivelul școlii în situații de violență	56

Introducere

Ghidul de față a fost elaborat în cadrul proiectului *Tinerii împotriva violenței* finanțat de Programul Operațional Sectorial de Dezvoltare a Resurselor Umane – POS DRU (Domeniul major de intervenție 1.1 Acces la educație și formare profesională inițială de calitate) și are ca scop orientarea echipelor implicate în dezvoltarea unui sistem electronic de înregistrare a situațiilor de violență în spațiul școlar: actori de la nivelul unităților școlare, factori de decizie de la nivel județean și național.

Astfel, această resursă oferă informații despre metodologia și elementele centrale ale sistemului de monitorizare și evaluare a fenomenelor de violență în spațiul școlar:

- instrumentul/fișa de înregistrare a actelor de violență și instrucțiunile de completare /administrare a bazei de date;
- instrucțiuni privind înregistrarea electronică a situațiilor de violență
- nomenclatorul actelor de violență în școală (descrierea categoriilor / tipurilor de manifestare a violenței propuse pentru monitorizare);
- instrucțiuni privind utilizarea bazei de date privind situațiile de violență școlară;
- sistemul de indicatori de evaluare a fenomenelor de violență în școală;
- sistemul de raportare a fenomenelor de violență.

Prin intermediul acestui *Ghid* continuăm procesul de informare și formare a actorilor din sistemul de educație cu privire la dezvoltarea de strategii eficiente de prevenire și combatere a fenomenelor de violență, orientate de date cuantificabile, credibile, verificabile și comparabile. Orientările propuse acoperă toate etapele principale de elaborare a acestor strategii (planificare, analiza opțiunilor de intervenție, implementarea planului de acțiune, monitorizare, evaluare și dezvoltarea unor măsuri corective) și toate nivelurile de intervenție (local, județean și național).

Există cel puțin patru arii generale în care activitățile anti-violență pot fi sprijinite de datele statistice obținute din baza de date construită cu ajutorul informațiilor furnizate de unitățile școlare:

- Realizarea unei fotografii privind **starea de fapt** în domeniul violenței școlare la nivelul propriei unități cât și la nivelul celorlalte unități din județ/la nivel național; diagnoza bazată pe date cantitative elimină aprecierile subiective cu privire la incidența anumitor tipuri de acte de violență, categoriile de agresori etc

- Realizarea unor **analize comparative** ale situației înregistrate în propria școală cu cele înregistrate în celelalte unități de învățământ din județ/la nivel național; fiind o abordare metodologică unitară, aceste comparații vor putea fi validate;
- Elaborarea de **prognoze** privind evoluțiile viitoare ale fenomenelor de violență monitorizate, în special a celor care au o incidență mai ridicată;
- **Evaluarea impactului** intervențiilor inițiate de școală pentru diminuarea fenomenelor de violență prin utilizarea unor **ținte** și **rezultate cuantificabile**.

Pe lângă îmbunătățirea metodologiei de colectare a datelor privind situațiile de violență în spațiul școlar, proiectul *Tinerii împotriva violenței* urmărește și dezvoltarea capacităților instituționale a structurilor de la nivel județean și național cu responsabilități în acest domeniu, cât și dezvoltarea competențelor factorilor de decizie din domeniul educației (inspectori, reprezentanți ai echipelor manageriale ale unităților școlare, CJRAE sau CCD). În acest sens, în vara anului 2010, ISE a desfășurat un program de formare în șase centre regionale din țară (București, Cluj, Iași, Brașov, Timișoara și Constanța) cu peste 400 de participanți. În anul în curs, programul va continua la nivelul tuturor județelor, în final urmând să fie formate prin program 2700 de cadre didactice.

Alte dimensiuni importante de intervenție ale proiectului sunt focalizate pe activități de informare/formare adresate elevilor și pe dezvoltarea unor strategii de comunicare în această arie. Detalii despre toate aceste activități pot fi accesate la adresa: <http://www.tineriimpotriviaviolei.edumanager.ro/>.

Echipa de proiect

1. Înregistrarea situațiilor de violență

Orientări generale

În acest capitol al *Ghidului* vă oferim o serie de informații care să faciliteze procesul de înregistrare a situațiilor/actelor de violență școlară, atât în ceea ce privește completarea fișei, cât și în clarificarea rolurilor și responsabilităților actorilor de la nivelul unității școlare implicați în acest proces.

Vom urmări ca informațiile furnizate să vă ofere:

- o **imagine de detaliu** privind instrumentul de înregistrare a unui act de violență (formular electronic);
- o **metodologie** și un **set de instrucțiuni de completare** a acestui instrument;
- repere pentru dezvoltarea unor **proceduri interne** privind procesul de înregistrare și accesul la informațiile din baza de date: roluri, responsabilități, pași de realizare, recomandări privind modalitățile prin care persoana care completează în baza de date colectează informațiile despre situațiile de violență etc.

Ne așteptăm ca în procesul de utilizare a acestui instrument să apară situații pe care echipa de proiect nu le-a prevăzut, atât în ceea ce privește definirea tipului de violență sau identificarea actorilor unui caz de violență, cât și în ceea ce privește organizarea efectivă a procesului de înregistrare la nivelul unității școlare. *Tinerii împotriva violenței* fiind un proiect pilot, există un spațiu de colaborare și ameliorare pe care ne propunem să-l exploatăm cu ajutorul dumneavoastră.

Așteptăm, astfel, să ne comunicați toate provocările cu care vă confrunțați în acest proces, cât și recomandările de ameliorare. Versiunea îmbunătățită a acestui *Ghid* va îngloba toate aceste aspecte semnalate de dumneavoastră și va permite, pe de o parte, familiarizarea mai rapidă a noilor utilizatori ai bazei cu instrumentele, metodologia și procedurile de înregistrare a unui fenomen de violență, iar pe de altă parte creșterea acurateții și a coerenței acestui proces. În acest fel, vom putea avea în viitorul apropiat o metodologie unică de înregistrare a situațiilor de violență, atât la nivelul abordării, cât și la nivelul practicii actorilor implicați.

1.1. Descrierea instrumentului

Instrumentul elaborat de echipa proiectului *Tinerii împotriva violenței* pentru înregistrarea fenomenelor de violență școlară - **Fișa de înregistrare a actelor de violență în școală** - este un formular în format electronic, pe care îl puteți accesa imediat ce vă înregistrați ca utilizatori ai bazei de date.

Scopul instrumentului este cel de a oferi tuturor unităților de învățământ o modalitate sistematică și unitară de a înregistra informații privind cazurile de violență petrecute în școli. Aceste date se referă la aspecte specifice situației de violență semnalate și indică: unitatea de învățământ în care actul de violență a avut loc; momentul și locul desfășurării evenimentului; date despre autorul/autorii și victima/victimele incidentului; date privind prejudiciile și consecințele actului de violență școlară, precum și categorii de sancțiuni aplicate și modalități de soluționare a incidentului.

Pentru simplificarea procesului de înregistrare, Fișa solicită numai **informații-cheie** privind actul de violență respectiv. Cu siguranță, în special în cazul fenomenelor mai grave de violență, unitățile de învățământ și autoritățile de decizie colectează și alte tipuri de informații, care să ajute la documentarea cazului respectiv și la soluționarea sa adecvată.

Instrumentul are **5 secțiuni distincte**:

- A. Unitatea de învățământ;
- B. Date generale privind cazul înregistrat: data comiterii actului, statutul celui/celei/celor care semnalează incidentul, momentul și locul desfășurării sale, tipul actului;
- C. Date despre autor/autori;
- D. Date despre victimă/victime;
- E. Date privind prejudiciile și consecințele;
- F. Sancțiuni și soluționarea cazului.

Tot pentru simplificarea procesului de înregistrare, modul de solicitare a informațiilor prin fișă este, în cea mai mare parte, standardizat. Cu excepția datelor privind vârsta și clasa în care studiază autorul/victima actului de violență, toate întrebările sunt închise (adică se selectează răspunsul dintr-o listă de variante pre-definite).

Fișa are forma unui chestionar on-line și nu necesită, pentru completare, competențe speciale în domeniul IT. Timpul mediu de completare a unei situații de violență nu depășește, în cele mai multe cazuri, 10 minute.

Cu excepția datelor solicitate la Secțiunea F – ”Alte informații”, se recomandă ca timpul de înregistrare de la momentul producerii incidentului să nu depășească 3-5 zile. Alte detalii despre procedurile de înregistrare sunt furnizate în secțiunile de mai jos.

1.2. Instrucțiuni de completare a instrumentului de monitorizare

Procedura prin care dumneavoastră veți putea avea acces la baza de date în care vor fi introduse informațiile privind actele de violență școlară este descrisă mai jos.

Școala va desemna o persoană responsabilă cu introducerea datelor privind actele de violență, în baza de date. Acea persoană își va crea un cont în aplicația de la adresa <http://violenta.ise.ro>.

Crearea contului se face în următoarele etape:

- Click pe linkul „Inregistrare” și completarea câmpurilor obligatorii: Nume utilizator, Prenume, Nume, Nume vizibil (poate fi același cu Nume utilizator), Email și Parola.
- Dacă adresa de email furnizată este corectă veți primi un mesaj de confirmare la adresa indicată care conține un cod de verificare (solicitat numai la prima conectare. Mesajul conține și un link pe care puteți face click și transferă automat codul respectiv în aplicație.
- După ce introduceți în mod corect datele de conectare, veți fi direcționat către o pagină în care finalizați procesul de înregistrare prin introducerea unor date suplimentare despre școală. Obligatorii sunt doar cele marcate cu roșu: Școala, Localitatea, Județul

Pentru validarea contului, școala va comunica la adresa tiv@ise.ro coordonatele persoanei desemnate de instituție cu introducerea datelor privind actele de violență. Recomandăm ca acest mesaj să fie transmis cât mai curând după înregistrare și să conțină următoarele informații: numele școlii, localitatea și datele de înregistrare (Nume utilizator, Prenume, Nume, Email).

Dacă ați urmat pașii de mai sus veți putea accesa baza de date și veți putea opera înregistrări în aceasta. Prin click (apăsări) pe butonul pe care scrie ”Adaugare” devine disponibil un formular de înregistrare pentru fiecare caz de violență ce se dorește a fi înregistrat.

Ca modalitate generală, completarea informațiilor cerute în formular se face astfel:

- Pentru majoritatea întrebărilor, completarea se realizează prin apăsarea (click) cu mouse-ul în interiorul spațiilor de selecție (pătrat sau rotund), pentru varianta corespunzătoare situației semnalate. Pentru toate variantele de răspuns care au în dreptul lor un spațiu de forma unui mic pătrat sau cerc, completarea se face prin apăsarea (click) cu mouse-ul în interiorul acestuia; odată apăsat, spațiul respectiv apare bifat; de exemplu, tipul actului de violență, momentul și locul incidentului se completează în acest mod.
- În cazul variantelor cu răspuns pre-definit, completarea se realizează prin alegerea din listă (care este în dreapta casetei) a variantei corespunzătoare situației; de exemplu, numărul autorilor și cel al victimelor se completează în acest mod.

- În cazul în care aveți un spațiu liber, de formă dreptunghiulară, completarea se face prin scrierea în interiorul acestuia; de exemplu, vârsta și clasa autorului actului de violență se completează în acest mod.

În secțiunea de mai jos vom prezenta câteva informații privind modalitățile recomandate de completare a fiecărei secțiuni a Fișei.

Cum selectez unitatea mea de învățământ? (Secțiunea A)

Selectați instituția dumneavoastră din lista existentă. Dacă în lista nu apare nici o școală înseamnă că nu ați fost validat încă de administratorul aplicației. Dacă această situație persistă mai mult de o săptămână după ce ați transmis mesajul de validare (vezi procedura de înregistrare descrisă în pagina anterioară) **vă rugăm să trimiteți un email în care să semnalati acest fapt la adresa tiv@ise.ro.**

Cum completez datele privind unitatea mea de învățământ? (Secțiunea A)

După selectarea școlii proprii, sub caseta de selecție apar câmpuri cu o serie de informații referitoare la școală, pe care le puteți completa cu ajutorul funcției „Editare Date Inst.”. Nu uitați ca după completarea datelor să le salvați cu ajutorul funcției „Salvare” (Save). Aceste date vor fi preluate automat pentru fiecare situație de violență înregistrată în școala dumneavoastră.

Datele privind unitatea de învățământ vor fi modificate numai în situațiile în care, pe parcursul unui an școlar, apar schimbări în ceea ce privește reprezentantul legal al școlii sau președintele comisiei pentru prevenirea și combaterea violenței la nivelul unității școlare.

Cum completez datele generale privind cazul înregistrat (Secțiunea B)?

- **Data comiterii** actului de violență: se completează apăsând pe mini-calendarul care se găsește în partea dreaptă a dreptunghiului și selectând de acolo data corespunzătoare; ordinea pentru dată este aceasta: Zi.Lună.An.
- **Statutul persoanei/persoanelor** care semnalează incidentul: se completează bifând în interiorul spațiilor de formă pătrată situate în stânga variantei de răspuns; pot fi alese mai multe variante de răspuns, în funcție de situația specifică descrisă.
- **Momentul incidentului:** se completează bifând în interiorul spațiilor de formă pătrată situate în stânga variantei de răspuns; pot fi alese mai multe variante de răspuns, în funcție de situația specifică descrisă.
- **Locul incidentului:** se completează bifând în interiorul spațiilor de formă pătrată situate în stânga variantei de răspuns; pot fi alese mai multe variante de răspuns, în funcție de situația specifică descrisă.

- **Tipul actului de violență:** se completează bifând în interiorul spațiilor de formă pătrată situate în stânga variantei de răspuns; pot fi alese mai multe variante de răspuns, în funcție de situația specifică descrisă.

Cum completez datele privind autorul actului de violență (Secțiunea C) ?

Completați această secțiune numai dacă există informații despre autorul/autorii actului de violență, definit ca fiind cea persoană care a inițiat / realizat unul dintre actele de violență care au fost prezentate la ”Tipul actului de violență”. De exemplu, autorul poate fi: persoana care o atacă pe o alta; persoana care atentează la bunul altuia, la bunurile școlii sau la securitatea acesteia; persoana care, prin comportamentul său, creează neplăceri, prejudicii etc. altor persoane. **Completarea se face** apăsând cu mouse-ul pe săgeata din dreapta casetei de răspuns; apare o listă de variante predefinite (1,2,3,4,5); din această listă, dvs. selectați varianta care corespunde situației descrise.

Cum completez datele privind victima actului de violență (Secțiunea D)?

Completați această secțiune numai dacă incidentul s-a soldat cu una sau mai multe victime. De exemplu, se completează când e vorba despre victime ale unor acte de violență din categorii precum: atac la persoană; furt, tâlhărie; distrugerea bunurilor personale etc. Nu se completează dacă incidentul nu s-a soldat cu victime, de exemplu, în situația distrugerii bunurilor școlii. **Completarea se face** apăsând cu mouse-ul pe săgeata din dreapta casetei de răspuns; apare o listă de variante predefinite (1,2,3,4,5); din această listă, dvs. selectați varianta care corespunde situației descrise.

Cum completez datele privind prejudiciile și consecințele (Secțiunea E) ?

- Dacă actul de violență nu s-a soldat cu prejudicii, bifați varianta de răspuns ”Nu”.
- Dacă actul de violență s-a soldat cu prejudicii, bifați varianta de răspuns ”Da”; odată bifată această variantă, trebuie ales și tipul prejudiciului rezultat din lista de răspunsuri oferită (psiho-afective, materiale, financiare, fizice – eventual necesar zile de spitalizare; în acest caz, introduceți în caseta corespunzătoare, anume cea din dreapta variantei de răspuns, cifra care indică respectivul număr de zile).
- Dacă nu a fost depusă plângere, bifați varianta de răspuns ”Nu”.
- Dacă a fost depusă plângere, bifați varianta de răspuns ”Da”; odată aleasă această variantă, trebuie bifate și răspunsurile care indică cine a depus plângerea (elev/părinte/școală/alte instituții) și către cine a fost depusă aceasta (școală/ISJ/autorități locale competente).

Cum completez datele privind alte informații relevante (Secțiunea F) ?

- Dacă actul de violență nu s-a soldat cu aplicarea de sancțiuni, bifați varianta de răspuns ”Nu”.
- Dacă actul de violență s-a soldat cu aplicarea de sancțiuni, bifați varianta de răspuns ”Da”; odată aleasă această variantă, trebuie oferite răspunsuri și în ceea ce privește: sancțiuni aplicate și cui anume, instituții implicate în soluționarea incidentului și activități de asistență acordate victimei și/sau autorului actului de violență.

Cum salvez/validez datele introduse?

- Pentru a salva datele introduse, apăsați pe butonul ”Salvare”.
- Pentru a valida datele introduse – aceasta presupune că sunteți sigur de veridicitatea și corectitudinea datelor – apăsați pe butonul ”Salvare și Validare”.
- Dacă doriți să anulați sesiunea de introducere a datelor, apăsați pe butonul ”Renunțare”; în acest fel, înregistrarea respectivă este ștearsă din sistem.

Cine este autorul unui act de violență?

Este persoana care a inițiat actul de violență, indiferent că este vorba de atac la persoană, atentat la securitatea unității școlare, atentat la bunuri sau de alte fapte de violență (listate în coloana a 4-a de la secțiunea ”Tipul actului de violență”).

Ce înseamnă ”statutul” autorului actului de violență?

Statutul se referă la apartenența autorului (membru al școlii sau nu), la profesia/poziția sa (profesor, elev, părinte sau altceva) și la identitatea sa (dacă este cunoscută sau nu).

Cine este victima?

Este persoana care a suferit actul de violență, persoana asupra căreia s-a / s-au manifestat violent o altă persoană / mai multe persoane.

Când / În ce condiții completez datele cerute în Secțiunea ”F. Alte informații relevante”?

Datele cerute în Secțiunea F se completează indiferent de rezultatul contestării. Ele nu sunt opționale, ci sunt obligatorii pentru orice act violent produs. Se bifează toate răspunsurile care corespund situației în cauză.

Ce completez la ”Alta categorie” / ”Alte tipuri” / ”Alte persoane”?

Aici bifați în cazul în care situația pe care o înregistrați dvs. nu se regăsește în nici una dintre variantele de răspuns oferite la punctul respectiv în formular.

Pot bifa/completa mai multe răspunsuri în cadrul aceleiași întrebări?

Acolo unde situația permite răspunsuri multiple, da. De exemplu, puteți bifa mai multe răspunsuri la întrebări precum: sancțiuni adresate elevului; sancțiuni adresate profesorului; instituții școlare / non-școlare implicate în soluționarea incidentului; activități de asistență victimă / autor.

Ca regulă generală, acolo unde găsiți spații de formă pătratică pentru bifarea răspunsului, întrebarea permite răspunsuri multiple; acolo unde spațiile pentru bifare sunt de forma unui cerc, este posibil un singur răspuns.

Cum pot vizualiza/modifica/șterge o fișă înregistrată anterior?

Pentru a putea face acest lucru, este necesar să vă logați în contul dvs. Imediat ce ați intrat în cont, vă apare lista cu înregistrările pentru unitatea dvs. școlară. În dreptul fiecărei înregistrări, veți observa, în partea stângă, trei simboluri: o lupă, un creion și un X. Dacă vreți să vizualizați înregistrarea, apăsați pe lupă; dacă vreți să modificați/editați înregistrarea apăsați pe creion, iar dacă vreți să o ștergeți apăsați pe X.

Cum pot modifica structura unei fișe de înregistrare?

Pentru asigurarea unei metodologii unitare, structura fișei de înregistrare nu poate fi modificată de utilizatorii bazei, nici la nivelul unităților școlare și nici la nivelul autorităților de decizie de la nivel județean/național. Cu toate acestea, este de așteptat ca, pe baza recomandărilor formulate de utilizatori, structura fișei de înregistrare să sufere anumite modificări care să conducă atât la o creștere a **relevanței** acestui instrument, cât și la **diminuarea timpului de înregistrare** a unui caz de violență. Toate sugestiile de îmbunătățire pot fi transmise echipei de proiect la adresa cornel@ise.ro.

1.3. Organizarea procesului de înregistrare a datelor la nivelul unității școlare

Recomandăm ca fiecare școală să își stabilească un **protocol/o procedură de raportare proprie** pentru organizarea procesului de înregistrare a datelor privind cazurile de violență petrecute în școală sau în zona proximală a școlii.

Activitatea de înregistrare în baza de date poate fi realizată de către un profesor/consilier școlar al școlii, desemnat ca atare de către Consiliul de administrație sau de către Comisia anti-violență de la nivelul școlii.

Este foarte important ca această procedură să asigure **operativitatea** înregistrării datelor prin:

- Instituirea regulii ca martorii la eveniment să furnizeze persoanei responsabile de completarea bazei de date despre eveniment, cât mai curând după producerea acestuia.
- Respectarea termenului maxim de înregistrare indicat în metodologie (3-5 zile pentru secțiunile A-E și 4 săptămâni pentru secțiunea F din formular).

Este foarte important, de asemenea, ca această procedură să asigure **acuratețea** înregistrării datelor prin:

- Informarea tuturor actorilor școlii (elevi, părinți, echipa de conducere, cadre didactice, personal de sprijin) cu privire la activitatea de înregistrare a situațiilor de violență în baza de date și procedurile interne legate de această activitate.
- Utilizarea de către persoana care înregistrează cazurile de violență a mai multor surse de informații, atunci când acest lucru este posibil; scopul/motivul pentru acest deziderat îl reprezintă asigurarea completitudinii datelor necesare descrierii fiecărui caz de violență în parte.
- Colectarea de informații suplimentare, în special în situațiile în care evenimentul violent nu a avut ca martori membri ai consiliului profesoral (de exemplu, prin discuții individuale cu persoanele implicate în incident).
- Consultarea membrilor Comisiei anti-violență pentru clarificarea unor eventuale dificultăți în înregistrare (de exemplu, încadrarea unui caz de violență).

În acest sens, recomandăm ca fiecare școală să își stabilească un protocol / o procedură de înregistrare a acestor situații. Astfel, este extrem de important ca martorii la eveniment să raporteze situația imediat după producerea ei către persoana responsabilă de completarea bazei de date. În cazul în care evenimentul violent nu a implicat martori, este necesar ca atât autorul, cât și victima să fie intervievați, astfel încât să poată fi colectate informațiile de bază pentru formularul de raportare. Este important ca cel/cei care investighează producerea incidentului violent să cunoască datele necesare raportării și să aibă la îndemână un exemplar printat, pentru a ușura completarea/înregistrarea informațiilor cerute.

Procedura de înregistrare trebuie, de asemenea, să indice cu claritate rolurile/responsabilitățile pentru următoarele categorii de activități:

	Completare fișă înregistrare	Validare	Modificare date din fișă	Ștergere înregistrare
Echipa de conducere a unității școlare				
Persoana care înregistrează situațiile de violență în bază				
Cadrele didactice din școală				

În timp, este de așteptat/dorit ca persoana/persoanele de la nivelul școlii care analizează condițiile și producerea incidentului violent să cunoască datele necesare raportării și să aibă la îndemână un exemplar printat, pentru a ușura completarea/înregistrarea informațiilor cerute.

2. Nomenclatorul actelor de violență în școală

Actele de violență comise în spațiul școlar, pe categorii și tipuri, propuse în vederea monitorizării acestor fenomene și care vor fi înregistrate conform Fișei prezentate în capitolul anterior sunt conținute în tabelul următor.

Categorie	Tip
1. Atac la persoană	<ol style="list-style-type: none"> 1. Violarea secretului corespondenței (accesarea fără consimțământul persoanei a calculatorului, telefonului mobil etc.) 2. Discriminare și instigare la discriminare 3. Insulte grave, repetate 4. Amenințări repetate, șantaj 5. Înșelăciune 6. Instigare la violență 7. Violențe fizice ușoare, fără arme (lovire) 8. Lăsarea fără ajutor sau lăsarea fără ajutor prin omisiune de înștiințare 9. Fapte privitoare la viața sexuală (violul, actul sexual cu un minor, perversiunea sexuală, corupția sexuală, seducția, hărțuire sexuală) 10. Violență fizică gravă fără arme (vătămare corporală gravă) 11. Violență fizică cu arme albe 12. Violență fizică cu arme de foc 13. Omor sau tentativă de omor
2. atentat la securitatea unității școlare	<ol style="list-style-type: none"> 1. Introducerea unor persoane străine în incinta școlii 2. Alarmă falsă 3. Incendiere și tentativă de incendiere 4. Introducere sau port armă albă în spațiul școlar 5. Introducere sau port armă de foc în spațiul școlar
3. atentat la bunuri	<ol style="list-style-type: none"> 1. Însușirea bunului găsit 2. Furt și tentativă de furt, tâlhărie 3. Distrugerea bunurilor unor persoane 4. Distrugerea bunurilor școlii
4. Alte fapte de violență sau atentate la securitate în spațiul școlar	<ol style="list-style-type: none"> 1. Consum de alcool 2. Consum de stupefiante sau alte substanțe interzise 3. Trafic cu stupefiante sau alte substanțe interzise 4. Automutilare 5. Determinarea sau înlesnirea sinuciderii 6. Suicid sau tentativă de suicid 7. Altă categorie

În cele ce urmează sunt definite toate tipurile de violență comise în spațiul școlar, incluse în cele 4 categorii.

1. CATEGORIA ATAC LA PERSOANĂ

1. Violarea secretului corespondenței (accesarea fără consimțământul persoanei a scrisorilor, calculatorului, telefonului mobil etc.)

„Deschiderea unei corespondențe adresate altuia ori interceptarea unei convorbiri sau comunicări efectuate prin telefon, telegraf sau prin alte mijloace de transmitere la distanță, fără drept” (Art. 195, Cod Penal).

2. Discriminare și instigare la discriminare

„Prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice. (Art. 2, Ordonanța nr. 137 din 31 august 2000 republicată, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, publicat în Monitorul Oficial nr. 99 din 8 februarie 2007).

Prin instigare la discriminare se înțelege „instigarea la ură pe temei de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie, apartenență politică, convingeri, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA” (Art. 317, Cod Penal).

3. Insulte grave, repetate

Insulta „constă în atingerea adusă onoarei ori reputației unei persoane prin cuvinte, prin gesturi sau prin alte mijloace, ori prin expunerea la batjocură, precum și fapta de a atribui unei persoane un defect, boală sau infirmitate, care, chiar dacă sunt reale, nu ar trebui relevate” (Dicționar juridic).

4. Amenințări repetate, șantaj

Amenințarea este acțiunea prin care se arată intenția de a face rău cuiva pentru a-l intimida sau a obține ceva de la el, „cu săvârșirea unei infracțiuni sau a unei fapte păgubitoare îndreptate împotriva ei, a soțului ori a unei rude apropiate, dacă este de natură să o alarmeze” (Art. 193, Cod Penal).

Șantajul constă în „constrângerea unei persoane, prin violență sau amenințare, să dea, să facă, să nu facă sau să sufere ceva, dacă fapta este comisă spre a dobândi în mod injust un folos, pentru sine sau pentru altul” (Art. 194, Cod Penal).

5. Înșelăciune

Prin înșelăciune se înțelege „inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în scopul de a obține pentru sine sau pentru altul un folos material injust și dacă s-a pricinuit o pagubă”. (Art. 215, Cod Penal).

6. Instigare la violență

Instigarea publică la violență este „fapta de a îndemna publicul prin grai, scris sau prin orice alte mijloace, de a nu respecta legile, ori de a săvârși fapte ce constituie infracțiuni” (Art. 324, Cod Penal).

7. Violențe fizice ușoare, fără arme (lovire)

Prin violențe fizice ușoare se înțelege „lovirea sau orice acte de violență cauzatoare de suferințe fizice” (Art. 180, Cod Penal).

8. Lăsarea fără ajutor sau lăsarea fără ajutor prin omisiune de înștiințare

„Neînștiințarea autorității de către cel ce găsește o persoană abandonată sau pierdută, care are nevoie de ajutor, fiindu-i pusă în pericol viața, sănătatea ori integritatea corporală” (Art. 316, cod Penal).

9. Fapte privitoare la viața sexuală (violul, actul sexual cu un minor, perversiunea sexuală, corupția sexuală, seducția, hărțuirea sexuală)

Violul – „Actul sexual, de orice natură, cu o persoană de sex diferit sau de același sex, prin constrângerea acesteia sau profitând de imposibilitatea ei de a se apăra ori de a-și exprima voința” (Art. 197, Cod Penal).

Actul sexual cu un minor

- „Actul sexual, de orice natură, cu o persoană de sex diferit sau de același sex, care nu a împlinit vârsta de 15 ani”
- „Actul sexual, de orice natură, cu o persoană de sex diferit sau de același sex între 15 – 18 ani, dacă fapta este săvârșită de tutore sau curator ori de către supraveghetor, îngrijitor, medic curant, profesor sau educator, folosindu-se de calitatea sa, ori dacă făptuitorul a abuzat de încrederea victimei sau de autoritatea ori influența sa asupra acesteia” (Art. 198, Cod Penal).

Perversiunea sexuală – „Săvârșire de acte nefirești în viața sexuală” (DEX) „în public sau dacă au produs scandal public” (Art. 201, Cod Penal).

Corupția sexuală - „Actele cu caracter obscen săvârșite asupra unui minor sau în prezența unui minor” (Art. 202, Cod Penal).

Seducția – „Fapta aceluia care, prin promisiuni de căsătorie, determină o persoană de sex feminin mai mică de 18 ani de a avea cu el raport sexual (Art. 199, Cod Penal).

Hărțuirea sexuală - „amenințare sau constrângere, în scopul de a obține satisfacții de natură sexuală, de către o persoană care abuzează de autoritatea sau influența pe care i-o conferă funcția îndeplinită la locul de muncă” (Art. 203, Cod Penal).

10. Violență fizică gravă fără arme (vătămare corporală gravă)

Prin violență fizică gravă se înțelege „fapta prin care s-a pricinuit integrității corporale sau sănătății o vătămare care necesită pentru vindecare îngrijiri medicale mai mult de 60 de zile”, precum și fapta care „a produs vreuna din următoarele consecințe: pierderea unui simț sau organ, încetarea funcționării acestora, o infirmitate permanentă fizică ori psihică, sluirea, avortul, ori punerea în primejdie a vieții persoanei” (Art. 182, Cod Penal).

11. Violență fizică cu arme albe

„Lovirea sau orice acte de violență cauzatoare de suferințe fizice” (Art. 180, Cod Penal) produse prin utilizarea armelor albe. Prin armă albă se înțelege „acel obiect sau dispozitiv ce poate pune în pericol sănătatea ori integritatea corporală a persoanelor prin lovire, tăiere, împungere, cum ar fi: baionete, săbii, spade, florete, pumnale, cuțite, șişuri, boxuri, castete, arbaletе, arcuri, bâte, măciuci și bastoane telescopice” (Art. 2.2.21, Lege pentru modificarea și completarea art. 2 din Legea nr. 295/2004 privind regimul armelor și al munițiilor).

12. Violență fizică cu arme de foc

„Lovirea sau orice acte de violență cauzatoare de suferințe fizice” (Art. 180, Cod Penal) produse prin utilizarea armelor de foc. Prin armă de foc se înțelege „arma al cărei principiu de funcționare are la bază forța de expansiune dirijată a gazelor provenite din detonarea unei capse ori prin arderea unei încărcături; sunt asimilate armelor de foc și ansamblurile, subansamblurile și dispozitivele care se pot constitui și pot funcționa ca arme de foc” (Legea privind regimul armelor și al munițiilor, legea nr. 295/2004).

13. Omor sau tentativă de omor

Omor – „Infrațiune care constă în uciderea unei persoane” (DEX)

Tentativă de omor – Încercarea de a săvârși infrațiunea care constă în uciderea unei persoane.

„Tentativa constă în punerea în executare a hotărârii de a săvârși infrațiunea, executare care a fost însă întreruptă sau nu și-a produs efectul.

Există tentativă și în cazul în care consumarea infrațiunii nu a fost posibilă datorită insuficienței sau defectuoșității mijloacelor folosite, ori datorită împrejurării că în timpul când s-au săvârșit actele de executare, obiectul lipsea de la locul unde făptuitorul credea că se află.

Nu există tentativă atunci când imposibilitatea de consumare a infrațiunii este datorată modului cum a fost concepută executarea.” (Art. 20, Cod Penal)

2. CATEGORIA ATENTAT LA SECURITATEA UNITĂȚII ȘCOLARE

1. Introducerea unor persoane străine în incinta școlii

Aducerea în spațiul școlii a unor persoane care nu fac parte din populația de elevi a școlii, din corpul profesoral din școală, din personalul auxiliar și de întreținere al școlii.

2. Alarmă falsă

Punerea în stare de alertă, fără temei real.

3. Incendiere și tentativă de incendiere

Incendiere – A da foc cu scopul de a distruge

Tentativă de incendiere – Încercarea de a da foc, de a aprinde, cu scopul de a distruge.

4. Introducere sau port de armă albă în spațiul școlar

Aducerea în spațiul școlar a armelor albe. Prin armă albă se înțelege „acel obiect sau dispozitiv ce poate pune în pericol sănătatea ori integritatea corporală a persoanelor prin lovire, tăiere, împungere, cum ar fi: baionete, săbii, spade, florete, pumnale, cuțite, șisuri, boxuri, castete, arbalete, arcuri, bâte, măciuci și bastoane telescopice” (Art. 2.2.21, Lege pentru modificarea și completarea art. 2 din Legea nr. 295/2004 privind regimul armelor și al munițiilor).

5. Introducere sau port armă de foc în spațiul școlar

Aducerea în spațiul școlar a armelor de foc. Prin armă de foc se înțelege „arma al cărei principiu de funcționare are la bază forța de expansiune dirijată a gazelor provenite din detonarea unei capse ori prin arderea unei încărcături; sunt asimilate armelor de foc și ansamblurile, subansamblurile și dispozitivele care se pot constitui și pot funcționa ca arme de foc” (Legea privind regimul armelor și al munițiilor, legea nr. 295/2004).

3. CATEGORIA ATENTAT LA BUNURI

1. Însușirea bunului găsit

„Fapta de a nu preda în termen de 10 zile un bun găsit autorităților sau celui care l-a pierdut, sau de a dispune de acel bun ca de al său”, precum și „însușirea pe nedrept a unui bun mobil ce aparține altuia, ajuns din eroare în posesia făptuitorului” (Art. 216, Cod Penal).

2. Furt și tentativă de furt, tâlhărie

Furtul constă în:

„Luarea unui bun mobil din posesia altuia, fără consimțământul acestuia, în scopul de a și-l însuși pe nedrept [...]”

Se consideră bunuri mobile și orice energie care are o valoare economică, precum și înscrisurile.

Fapta constituie furt chiar dacă bunul aparține în întregime sau în parte făptuitorului, dar în momentul săvârșirii acel bun se găsea în posesia sau deținerea legitimă a altei persoane.

De asemenea, constituie furt luarea în condițiile alin. 1 a unui vehicul, cu scopul de a-l folosi pe nedrept.” (Art. 208, Cod Penal)

Tentativa de furt – Încercarea de a săvârși infracțiunea de furt.

„Tentativa constă în punerea în executare a hotărârii de a săvârși infracțiunea, executare care a fost însă întreruptă sau nu și-a produs efectul.

Există tentativă și în cazul în care consumarea infracțiunii nu a fost posibilă datorită insuficienței sau defectuoșității mijloacelor folosite, ori datorită împrejurării că în timpul când s-au săvârșit actele de executare, obiectul lipsea de la locul unde făptuitorul credea că se află.

Nu există tentativă atunci când imposibilitatea de consumare a infracțiunii este datorită modului cum a fost concepută executarea.” (Art. 20, Cod Penal)

Tâlhăria reprezintă „furtul săvârșit prin întrebuințare de violențe sau amenințări ori prin punerea victimei în stare de inconștiență sau neputință de a se apăra, precum și furtul urmat de întrebuințarea unor astfel de mijloace pentru păstrarea bunului furat sau pentru înlăturarea urmelor infracțiunii ori pentru ca făptuitorul să-și asigure scăparea” (Art. 211, Cod Penal).

3. Distrugerea bunurilor unor persoane

Distrugerea reprezintă „degradarea ori aducerea în stare de neîntrebuințare a unui bun aparținând altuia sau împiedicarea luării măsurilor de conservare ori de salvare a unui astfel de bun, precum și înlăturarea măsurilor luate ” (Art. 217, Cod Penal).

4. Distrugerea bunurilor școlii

Distrugerea, definită conform Art. 217, Cod Penal, a obiectelor și materialelor aparținând instituției școlare.

4. CATEGORIA ALTE FAPTE DE VIOLENȚĂ SAU ATENTATE LA SECURITATE ÎN SPAȚIUL ȘCOLAR

1. Consum de alcool

Consumul, în spațiul școlar, al băuturilor care conțin etanol (băuturi alcoolice).

2. Consum de stupefiante sau alte substanțe interzise

Consumul de substanțe psihotrope care „inhibă centrii nervoși, provocând o stare de inerție fizică și psihică și care, folosită mult timp, duce la obișnuință” (DEX).

3. Trafic cu stupefiante sau alte substanțe interzise

Prin trafic cu stupefiante se înțelege „producerea, deținerea sau orice operațiune privind circulația produselor ori substanțelor stupefiante sau toxice, cultivarea în scop de prelucrare a plantelor care conțin astfel de substanțe ori experimentarea produselor sau substanțelor toxice, toate acestea fără drept” (Art. 312, cod Penal).

4. Automutilare

Automutilarea este acțiunea prin care o persoană își produce răni.

5. Determinarea sau înlesnirea sinuciderii

„Fapta de a determina sau de a înlesni sinuciderea unei persoane, dacă sinuciderea sau încercarea de sinucidere a avut loc.” (Art. 179, Cod Penal).

6. Suicid sau tentativă de suicid

Suicid - „Suprimarea propriei vieți” (DEX)

Tentativă de suicid – Încercarea de suprimare a propriei vieți.

*

* *

O parte dintre tipurile de violență definite mai sus reprezintă **acte grave de violență**. La aceste acte grave se referă și unii dintre indicatorii conținuți în seria indicatorilor de monitorizare care este prezentată în capitolul 4. Sfera actelor grave include următoarele tipuri de violență:

1. Categoria atac la persoană

- 1. Lăsarea fără ajutor sau lăsarea fără ajutor prin omisiune de înștiințare*
- 2. Fapte privitoare la viața sexuală (violul, actul sexual cu un minor, perversiunea sexuală, corupția sexuală, seducția, hărțuire sexuală)*
- 3. Violențe fizice grave fără arme (vătămare corporală gravă)*
- 4. Violențe fizice cu arme albe*
- 5. Violențe fizice cu arme de foc*
- 6. Omor sau tentativă de omor*

2. Categoria atentat la securitatea unității școlare

- 1. Incendiere și tentativă de incendiere*
- 2. Introducere sau port armă albă în spațiul școlar*
- 3. Introducere sau port armă de foc în spațiul școlar*

3. Categoria atentat la bunuri

- 1. Furt și tentativă de furt, tâlhărie*
- 2. Distrugerea bunurilor unor persoane*
- 3. Distrugerea bunurilor școlii*

4. Categoria alte fapte de violență sau atentate la securitate în spațiul școlar

- 1. Consum de stupefiante sau alte substanțe interzise*
- 2. Trafic cu stupefiante sau alte substanțe interzise*
- 3. Automutilare*
- 4. Determinarea sau înlesnirea sinuciderii*
- 5. Suicid sau tentativă de suicid*

3. Utilizarea bazei de date

În această secțiune vom oferi informații despre datele pe care școala dumneavoastră poate să le acceseze ca utilizator al **bazei de date privind situațiile de violență înregistrate în spațiul școlar** și instrucțiuni privind **modalitățile de interogare** a acestei baze. De asemenea, vor fi prezentate informații privind **drepturile de acces** la aceste date, cât și recomandări privind **modalitățile de organizare** la nivelul unității școlare a procesului de utilizare a bazei de date. Această secțiune va furniza, în final, și un cadru general privind valorificarea datelor obținute în activitățile școlii dumneavoastră, în aria combaterii și prevenirii fenomenelor de violență școlară.

3.1. Informațiile furnizate de baza de date

Dacă ați reușit să înregistrați pe parcursul unui semestru un număr de minim de 10 acte de violență/semestru, baza de date poate să vă ofere o sinteză a situației școlii dumneavoastră pe baza unor **prelucrări statistice automate** a principalilor indicatori primari și derivați. De asemenea, puteți să obțineți o serie de informații privind situația la nivel județean și național, din perspectiva acestor indicatori, privind fenomenele de violență școlară.

În urma completării fișei de înregistrare a actelor de violență din școală, utilizatorul bazei de date va avea acces la două tipuri de rezultate calculate pe baza datelor înregistrate pentru fiecare fenomen de violență înregistrat. Indicatorii primari și derivați, descriși pe larg în capitolul 4 al prezentei lucrări, depind de corectitudinea și completitudinea datelor înscrise în fișe. Cu alte cuvinte, capacitatea bazei de date de a produce indicatori relevanți, utili în prevenirea, combaterea și rezolvarea cazurilor de violență este limitată de calitatea și cantitatea datelor înscrise de fiecare persoană care completează fișe de înregistrare a actelor de violență.

Cum a fost subliniat și în secțiunea privind completarea *Fișei de înregistrare a situațiilor de violență*, interogarea bazei de date depinde, în mod fundamental, de înregistrarea de date complete privind fenomenele de violență școlară înregistrate. Astfel, deși baza de date online va permite salvarea parțială a datelor introduse și revenirea ulterioară asupra lor, recomandăm persoanelor care vor face înregistrări în baza de date să completeze datele cerute cât mai complet posibil, pentru a evita înregistrările parțiale sau incomplete.

În acest fel, școală dumneavoastră va avea posibilitatea atât să urmărească periodic evoluția actelor de violență petrecute la nivelul propriei instituții școlare, cât și să afle cum se poziționează statistic față de celelalte unități școlare din județ sau de la nivel național. În faza de pilotare a bazei de date vor fi disponibile doar valorile

indicatorilor primari, care vizează, de regulă, valori absolute înregistrate pentru fiecare indicator. Indicatorii derivați vor fi disponibili ulterior, pentru calcularea acestora fiind necesar un volum ridicat de date primare.

Utilizatorii bazei de date de la nivelul școlii vor avea acces la cel puțin două categorii generale de indicatori, calculați automat pe baza datelor introduse. Indicatorii pot fi primari sau derivați, în funcție de modalitatea de calcul a lor. Indicatorii primari reprezintă, de regulă, rezultatul unor operații statistice simple, descriptive, cel mai adesea frecvențe ale înregistrării unei anumite valori a indicatorului. Spre exemplu, indicatorii primari măsoară câteva feluri de acte de violență ce au fost înregistrate în perioada de referință pentru care există date și relevă frecvența procentuală a fiecărui tip de act de violență în parte.

De asemenea, indicatorii primari oferă date despre modalitatea în care pot fi grupate mai multe variabile; spre exemplu indicatorii primari vor permite utilizatorilor să afle câte dintre actele de violență de un anumit tip au fost comise de o anumită categorie de făptași (de exemplu, persoane din afara școlii).

Valorile indicatorilor primari permit, în general, o descriere amănunțită a actelor de violență înregistrate, însă nu oferă întotdeauna posibilitatea efectuării unor analize mai aprofundate, comparative, a fenomenului de violență. O a doua categorie de indicatori sunt cei relativi sau derivați. Valorile indicatorilor relativi sunt obținute, de regulă, prin calcularea unor ponderi sau a unor rapoarte între doi sau mai mulți indicatori simpli. Un exemplu de indicator relativ este cel referitor la numărul mediu de acte de violență înregistrate pe unitate școlară la nivel județean (MAV). Valoarea acestui indicator este calculată prin raportarea numărului total de cazuri înregistrate de unitățile școlare dintr-un județ la numărul total de unități școlare din județul respectiv.

În acest fel se stabilește un prag de referință față de care fiecare școală în parte se poate raporta pentru a-și cunoaște poziția reală, la nivel județean, în ceea ce privește frecvența actelor de violență. Indicatorii relativi au un grad mai mare de abstractizare, însă au și un conținut informațional mai bogat față de cei primari. În general, indicatorii relativi permit efectuarea de analize comparative mai aprofundate pentru a putea determina diferite aspecte statistice relevante ale fenomenelor de violență înregistrate. Valorile indicatorilor, fie primari, fie relativi, vor fi raportate fie la nivelul unității școlare, fie la nivel județean, fie la nivel național, în funcție de drepturile de acces de care beneficiază un anumit utilizator, conform tabelor de mai jos.

3.2. Drepturi de acces la datele înregistrate de școală/cele de la nivel județean și național

Tabelele de mai jos prezintă sintetic drepturile de acces la informațiile din baza de date, pentru fiecare tip de utilizator. În funcție de utilizator, acesta poate beneficia de acces la datele școlii, la datele centralizate la nivel de județ, la datele centralizate la nivel național, sau o combinație între acestea. În funcție de căsuțele bifate din tabelele de mai jos, un utilizator poate determina cu ușurință care este nivelul de acces și ce fel de date poate vizualiza, în special în secțiunea „Date Statistice” a site-ului.

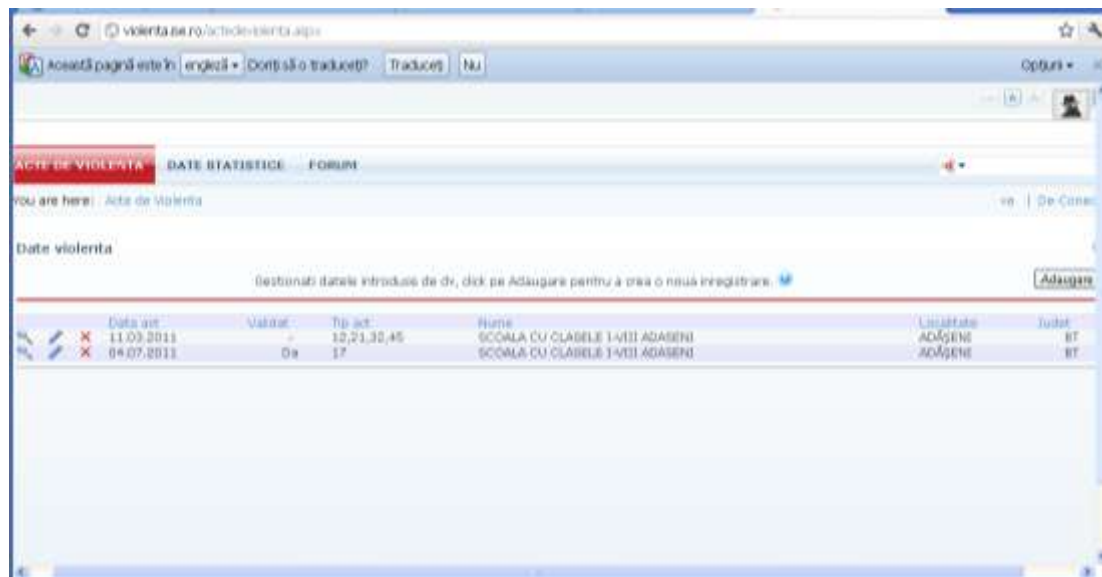
	Acces date la nivel de școală	Acces date la nivel județean	Acces date la nivel național
Echipele de conducere a unității școlare	Da	Da (fără posibilitatea de a identifica date specifice unei anumite școli)	Da (fără posibilitatea de a identifica date specifice unei anumite școli)
Persoana care înregistrează situațiile de violență în bază	Da	Nu	Nu
Cadrele didactice din școală	În funcție de procedurile interne ale școlii	Nu	Nu

Drepturi de utilizare a informațiilor din baza de date de către alți utilizatori:

	Acces bază date școală	Acces bază de date la nivel județean	Acces bază de date la nivel național
ISJ/Comisia Județeană	În funcție de procedurile interne ale ISJ	Da (fără posibilitatea de a identifica date specifice unei școli)	Da (fără posibilitatea de a identifica date specifice unei școli)
Minister	Da	Da (fără posibilitatea de a identifica date specifice unei școli)	Da (fără posibilitatea de a identifica date specifice unei școli)
Observator Violență	Da	Da	Da

3.3. Interogarea bazei de date și obținerea situațiilor statistice

Pentru accesarea datelor statistice utilizatorii care dețin un cont valid vor putea apăsa pe butonul „Date statistice” disponibil în pagina principală.

Date act	Valoare	Tip act	Nume	Locație	Județ
11.03.2013	-	12,21,30,45	ȘCOALA CU CLASELE I-VIII ADĂȘENI	ADĂȘENI	BT
04.07.2013	0x	17	ȘCOALA CU CLASELE I-VIII ADĂȘENI	ADĂȘENI	BT

Pentru a putea vizualiza datele statistice, utilizatorii vor avea posibilitatea de a selecta unul sau mai mulți indicatori dintr-o listă predefinită. Lista indicatorilor se regăsește în capitolul 4, alături de descrierea fiecărui indicator în parte. Pe website, indicatorii vor fi afișați sub forma unei liste, iar prin selectarea oricărui indicator va putea fi vizualizată valoarea acestuia, calculată pe baza informațiilor cuprinse în baza de date.

În funcție de tipul de cont al persoanei care interoghează baza de date statistice, vor fi afișate până la trei valori diferite ale indicatorului, astfel: o valoare pentru datele introduse la nivelul unității școlare, o valoare a indicatorului la nivel județean, precum și o valoare a indicatorului la nivel național. În acest fel, utilizatorii bazei de date vor putea, pe de o parte, să identifice statistic caracteristicile actelor de violență la nivelul școlii, pentru a putea identifica rapid cauze, efecte și urmări ale tipurilor diferite de acte de violență înregistrate. Mai mult, aceste date vor putea fi cu ușurință contextualizate la nivel județean și/sau național, în funcție de datele disponibile în baza de date, pentru a oferi posibilitatea elaborării unor activități comune la nivel județean, spre exemplu.

În ceea ce privește **perioada de timp acoperită de valorile indicatorilor disponibili**, utilizatorii vor putea vizualiza valoarea înregistrată de aceștia la nivelul anului școlar curent, aflat în desfășurare. În cazul în care, din diferite motive, un utilizator va dori să urmărească în timp, pe serii de timp, datele asociate unui indicator, va avea posibilitatea să selecteze un anumit interval de timp, considerat de referință, pentru afișarea valorilor indicatorului respectiv. Pentru faza de pilotare, această funcție a

bazei de date statistice nu va fi disponibilă, datorită faptului că datele colectate vor fi înregistrate în cursul anului școlar 2010 – 2011.

3.4. Organizarea procesului de obținere a informațiilor la nivelul școlii

În faza de pilotare, școlile numite de inspectorate vor desemna o persoană responsabilă cu introducerea datelor în baza de date. Datele persoanei desemnate și coordonatele sale și ale școlii (nume persoana, email, nume instituție, adresa și telefon) vor fi transmise Institutului de Științe ale Educației prin e-mail la adresa tiv@ise.ro pentru validare. Unitatea școlară își va crea un cont cu ajutorul persoanei desemnate accesând aplicația la adresa <http://violenta.ise.ro>, utilizând secțiunea ”Înregistrare”. După validarea contului, unitatea de învățământ este înscrisă în baza de date și poate înregistra cu ajutorul Fișei cazurile de violență din școală.

Fiecare cont de utilizator va permite atât înregistrarea fișelor pentru actele de violență consemnate la nivelul unității școlare, cât și accesul la prelucrările statistice automate realizate și raportarea automată, la cerere, a acestora.

În procesul de colectare a datelor privind actul de violență care urmează a fi înregistrat ar putea fi implicați membrii Comisiei de Prevenire și Combatere a Violenței. Astfel, persoana desemnată de această Comisie să înregistreze în baza de date ar trebui să dețină informațiile cerute în fișa de înregistrare a actului de violență. Datele obținute în urma prelucrărilor statistice pot fi prezentate și analizate de persoane din cadrul școlii care dețin competențe în domeniul științelor sociale. În funcție de procedurile interne ale fiecărei școli în parte, recomandăm organizarea unor întâlniri periodice ale Comisiei de Prevenire și Combatere a Violenței în cadrul cărora să fie prezentate și descrise actele de violență observate de către persoane din școală. Recomandăm, de asemenea participarea la ședințele Comisie de Prevenire și Combatere a Violenței a persoanelor care pot oferi date cât mai exacte cu privire la actul de violență ce urmează a fi înregistrat.

3.5. Valorificarea datelor statistice obținute

Interogarea bazei de date, prin selectarea indicatorilor doriți de utilizatori, va permite utilizatorilor accesul imediat la întreaga serie de indicatori statistici descriși. Acești indicatori relevă date cantitative relevante pentru gestionarea actelor de violență atât la nivelul școlii, într-o primă fază, dar și la nivel județean/național.

Indicator	Elaborarea unei diagnoze la nivelul școlii	Analiza evoluției în timp și analiza comparativă	Elaborarea de prognoze privind evoluțiile viitoare	Evaluarea impactului intervențiilor pornind de la ținte și rezultate cuantificabile
Numărul actelor de violență înregistrate la nivelul unității școlare (total și pe niveluri de învățământ)	√	√	√	√
Numărul actelor de violență care au avut ca autor elevii Număr acte de violență comise de elevi pe: <ul style="list-style-type: none"> • categorii de acte de violență • cicluri de învățământ, • gen • clase • antecedente autor/autori 	√	√	√	√
Numărul actelor de violență care au avut ca autor personalul didactic și/sau nedidactic din unitatea școlară (total și pe categorii de acte de violență)	√	√		
Numărul actelor de violență care au avut ca autor un părinte (total și pe categorii de acte de violență)	√	√		
Numărul actelor de violență care au avut ca autori persoane din afara școlii (total și pe categorii de acte de violență)	√	√		√
Numărul de semnalări de cazuri de atac la persoană la nivelul instituției școlare, pe tipuri de violență	√	√	√	√
Numărul de semnalări de cazuri de atentat la securitatea unității școlare , pe tipuri de violență	√	√		√
Numărul de semnalări de cazuri de atentate la bunuri , pe tipuri de violență	√	√		√
Numărul de semnalări de alte fapte de violență sau atentate la securitate în spațiul școlar , pe tipuri de violență	√	√	√	√

Chiar dacă inițial numărul de cazuri de acte de violență înregistrate la nivelul unei unități de învățământ va fi relativ scăzut, astfel încât nu va fi posibilă calcularea anumitor indicatori la nivelul unei singure unități școlare, prin agregarea datelor la nivel județean (într-o primă fază), și va permite înregistrarea unui număr suficient de cazuri, în vederea realizării unor prime estimări. Pentru persoanele interesate, la nivelul școlii, de fenomenul violenței școlare, aceste date, precum și posibilitatea comparării propriilor experiențe cu datele statistice generale, va reprezenta cea mai valoroasă informație, într-o primă fază.

Există cel puțin patru arii generale în care activitățile anti-violență de la nivelul școlii pot fi sprijinite de datele statistice obținute din baza de date:

- Realizarea unei fotografii privind **starea de fapt** în domeniul violenței școlare la nivelul propriei unități, cât și la nivelul celorlalte unități din județ/la nivel național; diagnoza bazată pe date cantitative elimină aprecierile subiective cu privire la incidența anumitor tipuri de acte de violență, categoriile de agresori etc.
- Realizarea unor **analize comparative** ale situației înregistrate în propria școală cu cele înregistrate în celelalte unități de învățământ din județ/la nivel național; fiind o abordare metodologică unitară, aceste comparații vor putea fi validate.
- Elaborarea de **prognoze** privind evoluțiile viitoare ale fenomenelor de violență monitorizate, în special a celor care au o incidență mai ridicată.
- **Evaluarea impactului** intervențiilor inițiate de școală /inspectoratele școlare /la nivel național, pentru diminuarea fenomenelor de violență prin utilizarea unor **ținte și rezultate cuantificabile**.

Strategia anti-violență la nivelul școlii va putea fi asistată cu date statistice în toate etapele principale de elaborare: planificare, analiza opțiunilor de intervenție, implementarea planului de acțiune, monitorizare, evaluare și dezvoltarea unor măsuri corective.

4. Indicatori de monitorizare și evaluare a violenței în școală

4.1. Ce sunt indicatorii?

În sensul cel mai larg, “indicatorul statistic este expresia numerică a unor fenomene, procese, activități sau categorii economice și sociale, definite în timp, spațiu și structură organizatorică”¹. Într-o definiție mai simplă, indicatorii reprezintă un **instrument de evaluare** a stării de funcționare a unui sistem, în speță sistemul de educație, fie în ansamblul său, fie pe anumite componente sau niveluri. Cu alte cuvinte, indicatorii educației oferă informații relevante pentru evaluarea sistemului de educație, pe baza unor criterii precise. Astfel de criterii se referă la obiectivele politicilor educaționale ca, de exemplu, participarea, accesul, finanțarea, organizarea și repartizarea rețelei de învățământ, finalizarea studiilor, inserția pe piața muncii etc. Informațiile privind aceste aspecte se exprimă, de obicei, cantitativ, prin date observabile și măsurabile. Rezultă că indicatorii asigură **datele cantitative** necesare pentru descrierea operațională a unui sistem educativ sau a componentelor sale, cât și informațiile pentru evaluarea modului de funcționare a acestuia. De exemplu, un indicator precum procentul din PIB alocat finanțării învățământului public este relevant atât prin informația cantitativă intrinsecă (ex. 6%), cât și pentru a se aprecia măsura în care învățământul constituie într-adevăr o prioritate a politicilor publice la momentul respectiv.

În cazul fenomenului de violență în școală, informațiile colectate pe baza Fișei de înregistrare a actelor de violență și înscrise în baza de date permit stabilirea unor indicatori cu ajutorul cărora poate fi evaluat acest fenomen la nivelul unității de învățământ. Pe baza acestor informații se pot obține două categorii de indicatori:

- **indicatori primari;**
- **indicatori relativi** (cuprinși în sfera indicatorilor derivați).

Obținerea indicatorilor primari este un proces simplu, care presupune prelucrarea primară a datelor înscrise în baza de date, respectiv centralizarea / agregarea acestora, proces care a fost descris în paginile anterioare (Cap. 3. Utilizarea bazei de date).

Indicatorii relativi, prin definiție, ca orice mărime relativă, exprimă numeric proporțiile indicatorului primar (de ex., numărul de elevi autori ai unor acte de violență) în raport cu indicatorul primar bază de raportare (de ex., numărul total de elevi din școală). Mărimile relative sau indicatorii relativi se exprimă fie în unități de măsură concrete, fie în coeficienți, în procente, promile etc. În exemplul nostru exprimarea este în procente și anume: numărul de elevi autori ai unor acte de violență reprezintă x% din numărul total de elevi din școală.

¹ Baron, T., Biji, E., Tövissi, L., Wagner, P., ș.a., „Statistica teoretică și economică”, 1966, p. 64.

Pe baza unor astfel de indicatori primari și derivați (relativi) pot fi evaluate următoarele dimensiuni și aspecte ale fenomenului de violență în școală:

- dimensiunea / intensitatea fenomenului și frecvența acestuia în funcție de categoria și tipul actului de violență (indicatori generali);
- frecvența actelor de violență în funcție de tipul autorului (indicatori privind autorul);
- frecvența actelor de violență în funcție de tipul victimei (indicatori privind victima);
- principalele prejudicii ale actelor de violență (indicatori privind prejudiciile);
- actele de violență cele mai grave și tipurile de consecințe (indicatori privind gravitatea și consecințele).

Indicatorii referitori la fenomenul violenței în școală pot fi calculați semestrial /anual.

4.2. Ce indicatori privind violența pot fi utilizați la nivelul școlii?

Indicatori primari

O primă serie de indicatori pe care îi poate utiliza școala, în vederea monitorizării și evaluării actelor de violență, sunt indicatorii primari, care pot fi obținuți prin centralizarea informațiilor din baza de date. Această serie de indicatori – pe care o prezentăm în continuare – se distribuie în mai multe categorii, și anume: indicatori generali; indicatori referitori la tipul de autor; indicatori privind tipul de victimă; indicatori referitori la tipul de prejudicii provocate de actele de violență; indicatori privind gravitatea actelor de violență și tipurile de consecințe

A. Indicatori generali

1. Numărul de semnalări de acte de violență la nivelul instituției școlare (total și pe categorii)

Ex: 35 de acte de violență, din care:

- 20 cazuri atac la persoană;
- 2 cazuri de atentat la securitatea unității școlare;
- 10 atentate la bunuri;
- 3 cazuri de alte fapte de violență sau atentate la securitate în spațiul școlar.

2. Numărul semnalărilor de acte de violență, pe niveluri de învățământ

Ex: 35 de acte de violență, din care:

- 5 cazuri în ciclul primar;
- 8 cazuri în ciclul gimnazial;
- 12 cazuri în ciclul liceal.

3. Numărul de semnalări de cazuri de atac la persoană la nivelul instituției școlare, pe tipuri de violență

Tipuri de acte de violență din **categoria atac la persoană**:

- Violarea secretului corespondenței (accesarea fără consimțământul persoanei a calculatorului, telefonului mobil etc.)
- Discriminare și instigare la discriminare
- Insulte grave, repetate
- Amenințări repetate, șantaj
- Înșelăciune
- Lăsarea fără ajutor sau lăsarea fără ajutor prin omisiune de înștiințare
- Instigare la violență
- Violențe fizice ușoare, fără arme (lovire)
- Fapte privitoare la viața sexuală (violul, actul sexual cu un minor, perversiunea sexuală, corupția sexuală, seducția, hărțuire sexuală)
- Violențe fizice grave fără arme (vătămare corporală gravă)
- Violențe fizice cu arme albe
- Violențe fizice cu arme de foc
- Omor sau tentativă de omor

Ex: 20 cazuri atac la persoană, din care:

- 7 cazuri de violență fizică ușoară, fără arme;
- 13 cazuri de amenințări repetate și șantaj.

4. Numărul de semnalări de cazuri de atentat la securitatea unității școlare, pe tipuri de violență

Tipuri de acte de violență din **categoria atentat la securitatea unității școlare**:

- Introducerea unor persoane străine în incinta școlii
- Alarmă falsă
- Incendiere și tentativă de incendiere
- Introducere sau port de armă albă în spațiul școlar
- Introducere sau port de armă de foc în spațiul școlar

Ex.: 2 cazuri de atentat la securitatea unității școlare, din care:

- 1 caz de tentativă de incendiere;
- 1 caz alarmă falsă.

5. Numărul de semnalări de cazuri de atentate la bunuri, pe tipuri de violență

Tipuri de acte de violență din **categoria atentat la bunuri**:

- Însușirea bunului găsit
- Furt și tentativă de furt, tâlhărie
- Distrugerea bunurilor unor persoane
- Distrugerea bunurilor școlii

Ex.: 10 atentate la bunuri, din care:

- 3 cazuri de distrugere a bunurilor școlii;
- 6 cazuri de distrugere a bunurilor personale;
- 1 caz de distrugere a bunurilor personale.

6. Numărul de semnalări de alte fapte de violență sau atentate la securitate în spațiul școlar, pe tipuri de violență

Tipuri de acte de violență din **categoria alte fapte de violență sau atentate la securitate în spațiul școlar**:

- Consum de alcool
- Consum de stupefiante sau alte substanțe interzise
- Trafic cu stupefiante sau alte substanțe interzise
- Automutilare
- Determinarea sau înlesnirea sinuciderii
- Suicid sau tentativă de suicid
- Altă categorie

Ex.: 3 cazuri de alte fapte de violență sau atentate la securitate în spațiul școlar, din care:

- 1 caz consum de stupefiante;
- 2 cazuri consum de alcool.

B. Indicatori privind autorul

7. Numărul actelor de violență care au avut ca autor/autori elevii (total și pe categorii)

Ex: 20 acte de violență care au avut ca autori elevii, din care:

- 10 cazuri de atac la persoană;
- 2 cazuri de atentat la securitatea unității școlare;
- 5 atentate la bunuri;
- 3 cazuri de alte fapte de violență sau atentate la securitate în spațiul școlar.

8. Număr de elevi autori ai unor acte de violență (total elevi, pe categorii de acte de violență în care au fost implicați, și în funcție de criteriile clasă, ciclul de învățământ, gen, antecedente în ceea ce privește manifestarea unor comportamente violente).

Ex.: 39 elevi autori ai unor acte de violență, din care:

- 18 elevi implicați în cazuri de atac la persoană, din care:
 - 3 elevi – Clasa a V-a; 4 elevi – Clasa a VI-a; 5 elevi – Clasa a VII-a; 6 elevi – Clasa a VIII-a;
 - 3 elevi în ciclul primar; 15 elevi în ciclul gimnazial;
 - 10 băieți și 8 fete;
 - 8 elevi cu antecedente de violență.
- 5 elevi implicați în cazuri de atentat la securitatea unității școlare, din care:
 - 2 elevi – Clasa a VII-a; 3 elevi – Clasa a VIII-a;
 - 5 elevi în ciclul gimnazial;
 - 4 băieți și 1 fată;
 - 2 elevi cu antecedente de violență.
- 12 elevi implicați în cazuri de atentate la bunuri:
 - 2 elevi – Clasa a VI-a; 4 elevi – Clasa a VII-a; 6 elevi – Clasa a VIII-a;
 - 12 elevi în ciclul gimnazial;
 - 10 băieți și 2 fete;
 - 2 elevi cu antecedente de violență.
- 4 elevi implicați în alte fapte de violență sau atentate la securitate în spațiul școlar
 - 1 elev – Clasa a VII-a; 3 elevi – Clasa a VIII-a;
 - 4 elevi în ciclul gimnazial;
 - 2 băieți și 2 fete;
 - 2 elevi cu antecedente de violență.

9. Numărul actelor de violență care au avut ca autor personalul didactic și/sau nedidactic din unitatea școlară (total și pe categorii)

Ex: 10 acte de violență care au avut ca autor personalul didactic și/sau nedidactic din unitatea școlară, din care:

- 7 cazuri de atac la persoană;
- 1 atentat la bunuri;
- 2 cazuri de alte fapte de violență sau atentate la securitate în spațiul școlar.

10. Numărul actelor de violență care au avut ca autor un părinte (total și pe categorii)

Ex: 10 acte de violență care au avut ca autori părinții, din care:

- 8 cazuri de atac la persoană;
- 1 caz de atentat la securitatea unității școlare;
- 1 atentat la bunuri.

11. Numărul actelor de violență care au avut ca autori persoane din afara școlii (total și pe categorii)

Ex: 10 acte de violență care au avut ca autori persoane din afara școlii, din care:

- 6 cazuri de atac la persoană;
- 1 caz de atentat la securitatea unității școlare;
- 1 atentat la bunuri;
- 2 cazuri de alte fapte de violență sau atentate la securitate în spațiul școlar.

C. Indicatori privind victima

12. Numărul incidentelor violente care au ca victimă elevii (total și pe categorii)

Ex: 10 acte de violență care au avut ca victimă elevii, din care:

- 6 cazuri de atac la persoană;
- 4 atentate la bunuri.

13. Numărul incidentelor violente care au avut ca victimă personalul didactic și nedidactic din unitatea școlară (total și pe categorii)

Ex: 5 acte de violență care au avut ca victimă personalul didactic și nedidactic din unitatea școlară, din care:

- 3 cazuri de atac la persoană;
- 2 atentate la bunuri.

14. Numărul incidentelor violente care au avut ca victimă un părinte (total și pe categorii)

Ex.: 3 acte de violență care au avut ca victimă părinții, din care:

- 1 caz de atac la persoană;
- 2 atentate la bunuri.

D. Indicatori privind prejudiciile provocate de actele de violență

15. Numărul de acte de violență semnalate care au antrenat diferite prejudicii (total și în funcție de tipul acestora: materiale, financiare, care au condus la vătămări fizice ce au presupus spitalizare)

Ex.: 15 acte de violență care au antrenat diverse prejudicii, din care:

- 8 acte de violență care au antrenat prejudicii materiale;
- 5 acte de violență care au antrenat prejudicii financiare;
- 2 acte de violență care au condus la vătămări fizice ce au presupus spitalizare.

E. Indicatori privind gravitatea și consecințele actelor de violență

16. Numărul incidentelor grave de violență

Tipurile de acte grave de violență, pe categorii, sunt următoarele:

Categorie	Tip
1. Atac la persoană	<ul style="list-style-type: none">- Lăsarea fără ajutor sau lăsarea fără ajutor prin omisiune de înștiințare- Fapte privitoare la viața sexuală (violul, actul sexual cu un minor, perversiunea sexuală, corupția sexuală, seducția, hărțuirea sexuală)- Violențe fizice grave fără arme (vătămare corporală gravă)- Violențe fizice cu arme albe- Violențe fizice cu arme de foc- Omor sau tentativă de omor
2. Atentat la securitatea unității școlare	<ul style="list-style-type: none">- Incendiere și tentativă de incendiere- Introducere sau port de armă albă în spațiul școlar- Introducere sau port de armă de foc în spațiul școlar
3. Atentat la bunuri	<ul style="list-style-type: none">- Furt și tentativă de furt, tâlhărie- Distrugerea bunurilor unor persoane- Distrugerea bunurilor școlii
4. Alte fapte de violență sau atentate la securitate în spațiul școlar	<ul style="list-style-type: none">- Consum de stupefiante sau alte substanțe interzise- Trafic cu stupefiante sau alte substanțe interzise- Automutilare- Determinarea sau înlesnirea sinuciderii- Suicid sau tentativă de suicid- Altă categorie

Ex.: 9 incidente grave de violență.

17. Numărul incidentelor grave de violență care au avut ca victimă personalul didactic și nedidactic

Ex.: 2 incidente grave care au avut ca victimă personalul didactic și nedidactic.

18. Numărul incidentelor grave de violență care au avut ca victimă elevii, după tipul de violență la care au fost supuși

Ex.: 8 incidente grave care au avut ca victimă elevii, din care:

- 2 fapte privitoare la viața sexuală;
- 3 violențe fizice grave fără arme (vătămare corporală gravă);
- 3 cazuri de distrugere a bunurilor personale.

19. Numărul incidentelor grave de violență care au antrenat anumite consecințe (raportare la ISJ sau Poliție, depunere de plângeri)

Ex.: 5 incidente grave de violență care au fost raportate la ISJ și/sau la Poliție și /sau pentru care s-au depus plângeri.

Indicatori derivați

În vederea obținerii unei imagini cât mai relevante asupra fenomenului violenței la nivelul școlii și, în special, asupra celor mai grave acte de violență, pot fi utilizați și următorii indicatori derivați:

20. Ponderea incidentelor grave de violență - în % din totalul actelor de violență

Simbol	PIG
Metoda de calcul	Se împarte numărul incidentelor grave de violență din școală la numărul total al actelor de violență din semestrul /anul școlar respectiv și se înmulțește cu 100.
Formula de calcul	PIG=IG/AV*100 unde: PIG – ponderea incidentelor grave de violență; IG - numărul incidentelor grave; AV – număr total de acte de violență.
Date necesare pentru calcularea indicatorului	Numărul total al actelor de violență din școală și numărul incidentelor grave de violență din semestrul /anul școlar X

Exemplu:

- numărul total al actelor de violență (AV) = 45;
- numărul incidentelor grave de violență (IG) = 5;
- **ponderea incidentelor grave de violență (PIG) = $IG / AV * 100 = 5 / 45 * 100 = 11,1\%$.**

21. Ponderea incidentelor grave de violență care au antrenat anumite consecințe (raportare la ISJ sau Poliție, depunere de plângeri) - în % din totalul actelor de violență

Simbol	PIGCons.
Metoda de calcul	Se împarte numărul incidentelor grave de violență din școală care au antrenat anumite consecințe la numărul total al actelor de violență din semestrul /anul școlar respectiv și se înmulțește cu 100.
Formula de calcul	PIGCons.=IGCons./AV*100 unde: PIGCons. – ponderea incidentelor grave de violență care au antrenat consecințe; IGCons. - numărul incidentelor grave care au antrenat consecințe; AV – număr total acte de violență.
Date necesare pentru calcularea indicatorului	Numărul total al actelor de violență din școală și numărul incidentelor grave de violență care au antrenat anumite consecințe din semestrul /anul școlar X

Exemplu:

- numărul total al actelor de violență (AV) = 45;
- numărul incidentelor grave care au antrenat anumite consecințe (IGCons.) = 3;
- ponderea incidentelor grave care au antrenat anumite consecințe (PIGCons.) = $IGCons. / AV * 100 = 3 / 45 * 100 = 6,6\%$.

22. Numărul incidentelor grave de violență /100 de elevi

Simbol	IG /100 elevi
Metoda de calcul	Se împarte numărul incidentelor grave de violență în semestrul /anul școlar respectiv la numărul total de elevi din școală și se înmulțește cu 100.
Formula de calcul	IG /100 elevi =IG/E*100 unde: IG /100 elevi – numărul de incidente grave de violență /100 de elevi; IG - numărul incidentelor grave de violență; E – numărul total de elevi din școală.
Date necesare pentru calcularea indicatorului	Numărul total al elevilor din școală și numărul incidentelor grave de violență în semestrul /anul școlar X.

Exemplu:

- numărul total al elevilor din școală (**E**) = **400**;
- numărul incidentelor grave (**IG**) = **5**;
- **numărul de incidente grave /100 de elevi (IG/100 elevi) = $IG / E * 100 = 5 / 400 * 100 = 1,25\%$**

La nivelul unităților școlare, pe lângă indicatorii primari și cei doi indicatori derivați prezentați mai sus, pot fi calculați și utilizați și alți indicatori din categoria celor derivați, care exprimă, în general, proporția actelor de violență pe categorii și tipuri de acte de violență, pe tipuri de victimă, respectiv autor etc. Acești indicatori sunt mai relevanți, în special atunci când urmărim **evoluția fenomenului de violență** pe o perioadă mai mare de timp, respectiv pe mai mulți ani școlari. În acest caz, simpla utilizare a indicatorilor primari se poate dovedi, în anumite condiții, irelevantă, deformând chiar tendința fenomenului. Astfel, în condițiile în care pe parcursul perioadei pentru care dorim să desprindem tendința fenomenului de violență, totalul efectivului de elevi din școală s-a redus semnificativ, un număr mai mic de acte de violență poate să reflecte, de fapt, o creștere a amplitudinii fenomenului.

Exemplu:

- Număr de elevi autori ai unor acte de violență în anul școlar $t_1 = 35$.
- Efectivul de elevi din școală în același an școlar = **500**
- Ponderea elevilor autori ai unor acte de violență la nivelul școlii în anul $t_1 = 35$
 $/ 500 * 100 = 7,0\%$

- Număr de elevi autori ai unor acte de violență în anul școlar $t_5 = 28$.
- Efectivul de elevi din școală = **350**
- Ponderea elevilor autori ai unor acte de violență la nivelul școlii în anul $t_5 = 28$
 $/ 320 * 100 = 8,75\%$

Ca urmare, analiza evoluției fenomenului de violență la nivelul unei unități școlare pe un anumit număr de ani școlari, în vederea identificării tendinței acestuia, se va realiza, prioritar, prin intermediul indicatorilor derivați. Astfel de indicatori vor fi prezentați în subcapitolul următor destinat indicatorilor corespunzători nivelurilor județean și național. Cel puțin o parte dintre aceștia pot fi, însă, utilizați și în cazul fiecărei unități de învățământ.

4.3. Ce indicatori privind violența pot fi utilizați la nivel județean și național?

La nivelul ISJ-urilor, precum și la nivel național, se pot utiliza, în primul rând, toți indicatorii primari care au fost prezentați în vederea monitorizării violenței la nivelul unităților de învățământ. În cazul ISJ-urilor, valorile acestor indicatori primari se obțin prin centralizarea informațiilor transmise de școli, iar la nivel național prin agregarea

datelor oferite de inspectoratele școlare. O parte dintre acești indicatori primari – așa cum se va preciza în paginile următoare – va fi utilizată și pentru calcularea unor indicatori derivați. Setul de indicatori primari și derivați corespunzători celor două niveluri – județean și național – este prezentat mai jos.

Indicatori primari

A. Indicatori generali

- 1. Numărul de semnalări de acte de violență (total și pe categorii), la nivel județean / național*
- 2. Numărul semnalărilor de acte de violență, pe niveluri de învățământ, la nivel județean / național*
- 3. Numărul de semnalări de cazuri de atac la persoană, pe tipuri de violență, la nivel județean / național*
- 4. Numărul de semnalări de cazuri de atentat la securitatea unității școlare, pe tipuri de violență, la nivel județean / național*
- 5. Numărul de semnalări de cazuri de atentate la bunuri, pe tipuri de violență, la nivel județean / național*
- 6. Numărul de semnalări de alte fapte de violență sau atentate la securitate în spațiul școlar, pe tipuri de violență, la nivel județean / național*

B. Indicatori privind autorul

- 7. Numărul actelor de violență care au avut ca autor/autori elevii (total și pe categorii), la nivel județean / național*
- 8. Număr de elevi autori ai unor acte de violență (total elevi, pe categorii de acte de violență în care au fost implicați, și în funcție de criteriile clasă, ciclul de învățământ, gen, antecedente în ceea ce privește manifestarea unor comportamente violente), la nivel județean / național*
- 9. Numărul actelor de violență care au avut ca autor personalul didactic și/sau nedidactic din unitatea școlară (total și pe categorii), la nivel județean / național*
- 10. Numărul actelor de violență care au avut ca autor un părinte (total și pe categorii), la nivel județean / național*
- 11. Numărul actelor de violență care au avut ca autori persoane din afara școlii (total și pe categorii), la nivel județean / național*

C. Indicatori privind victima

- 12. Numărul incidentelor violente care au ca victimă elevii (total și pe categorii), la nivel județean / național*
- 13. Numărul incidentelor violente care au avut ca victimă personalul didactic și nedidactic din unitatea școlară (total și pe categorii), la nivel județean / național*

14. Numărul incidentelor violente care au avut ca victimă un părinte (total și pe categorii), la nivel județean / național

D. Indicatori privind prejudiciile provocate de actele de violență

15. Numărul de acte de violență semnalate care au antrenat diferite prejudicii (total și în funcție de tipul acestora: materiale, financiare, care au condus la vătămări fizice ce au presupus spitalizare), la nivel județean / național

E. Indicatori privind gravitatea și consecințele actelor de violență

16. Numărul incidentelor grave de violență, la nivel județean / național

17. Numărul incidentelor grave de violență care au avut ca victimă personalul didactic și nedidactic, la nivel județean / național

18. Numărul incidentelor grave de violență care au avut ca victimă elevii, după tipul de violență la care au fost supuși, la nivel județean / național

19. Numărul incidentelor grave de violență care au antrenat anumite consecințe (raportare la ISJ, Poliție, depunere de plângeri), la nivel județean / național

Indicatori derivați

Pentru a oferi o imagine cât mai relevantă asupra fenomenului violenței în școală, precum și în vederea urmăririi evoluției acestuia, identificării tendințelor și dezvoltării unor programe de prevenire /ameliorare, la nivel județean /național poate fi utilizată o serie de indicatori derivați, printre care se numără și cei 2 indicatori din această categorie menționați și în cazul indicatorilor specifici unităților școlare. În cele ce urmează sunt prezentați acești indicatori, precum și detalii privind metoda și formula de calcul, datele necesare pentru calcularea lor (multe dintre acestea fiind reprezentate de valorile indicatorilor primari enumerați mai sus), sursele de date și nivelurile de agregare a acestora.

A. Indicatori generali

20. Numărul mediu de semnalări de acte de violență, pe unitate de învățământ, la nivel județean / național

Simbol	MAV
Metoda de calcul	Se împarte numărul total al actelor de violență din semestrul /anul școlar respectiv la numărul total de unități de învățământ.
Formula de calcul	MAV=AV/UI unde: MAV – numărul mediu de semnalări de acte de violență,

	pe unitate de învățământ; AV - total acte de violență; UÎ – număr total de unități de învățământ.
Date necesare pentru calcularea indicatorului	Numărul total al actelor de violență școlară la nivel județean /național și numărul total de unități de învățământ la nivel județean /național din semestrul /anul școlar X.
Surse de date	Unitățile școlare /ISJ-uri, INS.
Nivelul de agregare	Național, județean, medii de rezidență.

B. Indicatori privind autorul

21. Ponderea actelor de violență care au avut ca autor /autori elevii (total și pe categorii), la nivel județean / național

Simbol	PAVE
Metoda de calcul	Se împarte numărul total al actelor de violență care au avut ca autori elevii în semestrul /anul școlar respectiv la numărul total al actelor de violență și se înmulțește cu 100.
Formula de calcul	$PAVE = AVE / AV * 100$ unde: PAVE – ponderea actelor de violență care au avut ca autori elevii; AVE – numărul actelor de violență care au avut ca autori elevii; AV - total acte de violență.
Date necesare pentru calcularea indicatorului	Numărul actelor de violență școlară care au avut ca autori elevii la nivel județean /național și numărul total de acte de violență la nivel județean /național din semestrul /anul școlar X
Surse de date	Unitățile școlare /ISJ-uri.
Nivelul de agregare	Național, județean, medii de rezidență.

Obs.: În mod similar se calculează indicatorii privind ponderea actelor de violență care au avut ca autori elevii, pe fiecare din cele 4 categorii de acte de violență și, eventual, pe tipuri de violență.

22. Ponderea elevilor autori ai unor acte de violență, ca % din total elevi (total, pe categorii de acte de violență în care au fost implicați, și în funcție de criteriile nivel de învățământ, gen), la nivel județean / național

Simbol	PEAV
Metoda de calcul	Se împarte numărul total al elevilor autori ai unor acte de violență la numărul total de elevi din semestrul /anul școlar respectiv și se înmulțește cu 100.
Formula de calcul	PEAV =EAV/E*100 unde: PEAV – ponderea elevilor autori ai unor acte de violență; EAV – numărul elevilor autori ai unor acte de violență; E - total elevi.
Date necesare pentru calcularea indicatorului	Numărul elevilor autori ai unor acte de violență și numărul total de elevi la nivel județean /național din semestrul /anul școlar X
Surse de date	Unitățile școlare /ISJ-uri, INS.
Nivelul de agregare	Național, județean, medii de rezidență, nivel de învățământ, gen.

Obs.: În mod similar se calculează indicatorii privind ponderea elevilor autori ai unor acte de violență, pe fiecare din cele 4 categorii de acte de violență.

23. Ponderea actelor de violență care au avut ca autor personalul didactic și/sau nedidactic din unitatea școlară (total și pe categorii), la nivel județean / național

Simbol	PAVP
Metoda de calcul	Se împarte numărul total al actelor de violență care au avut ca autori personalul didactic și/sau nedidactic în semestrul /anul școlar respectiv la numărul total al actelor de violență și se înmulțește cu 100.
Formula de calcul	PAVP =AVP/AV*100 unde: PAVP – ponderea actelor de violență care au avut ca autor personalul didactic și/sau nedidactic; AVP – numărul actelor de violență care au avut ca autor personalul didactic și/sau nedidactic; AV - total acte de violență.
Date necesare pentru calcularea indicatorului	Numărul actelor de violență școlară care au avut ca autor personalul didactic și/sau nedidactic la nivel județean /național și numărul total de acte de violență la nivel județean /național în semestrul /anul școlar X
Surse de date	Unitățile școlare /ISJ-uri.
Nivelul de agregare	Național, județean, medii de rezidență.

Obs.: În mod similar se calculează indicatorii privind ponderea actelor de violență care au avut ca autori personalul didactic și/sau nedidactic, pe fiecare categorie de acte de violență și, eventual, pe tipuri de violență.

24. Ponderea actelor de violență care au avut ca autor un părinte (total și pe categorii), la nivel județean / național

Simbol	PAVPr.
Metoda de calcul	Se împarte numărul total al actelor de violență care au avut ca autori părinții în semestrul /anul școlar respectiv la numărul total al actelor de violență și se înmulțește cu 100.
Formula de calcul	PAVPr. = AVPr./AV*100 unde: PAVPr. – ponderea actelor de violență care au avut ca autori părinții; AVPr. – numărul actelor de violență care au avut ca autori părinții; AV - total acte de violență.
Date necesare pentru calcularea indicatorului	Numărul actelor de violență școlară care au avut ca autori părinții la nivel județean /național și numărul total de acte de violență la nivel județean /național în semestrul /anul școlar X
Surse de date	Unitățile școlare /ISJ-uri.
Nivelul de agregare	Național, județean, medii de rezidență.

Obs.: În mod similar se calculează indicatorii privind ponderea actelor de violență care au avut ca autori părinții, pe fiecare categorie de acte de violență și, eventual, pe tipuri de violență.

25. Ponderea actelor de violență care au avut ca autori persoane din afara școlii (total și pe categorii), la nivel județean / național

Simbol	PAVAȘ
Metoda de calcul	Se împarte numărul total al actelor de violență care au avut ca autori persoane din afara școlii în semestrul /anul școlar respectiv la numărul total al actelor de violență și se înmulțește cu 100.
Formula de calcul	PAVAȘ = AVAȘ/AV*100 unde: PAVAȘ – ponderea actelor de violență care au avut ca autori persoane din afara școlii; AVAȘ – numărul actelor de violență care au avut ca autori persoane din afara școlii; AV - total acte de violență.

Date necesare pentru calcularea indicatorului	Numărul actelor de violență școlară care au avut ca autori persoane din afara școlii la nivel județean /național și numărul total de acte de violență la nivel județean /național în semestrul /anul școlar X
Surse de date	Unitățile școlare /ISJ-uri.
Nivelul de agregare	Național, județean, medii de rezidență.

Obs.: În mod similar se calculează indicatorii privind ponderea actelor de violență care au avut ca autori persoane din afara școlii, pe fiecare categorie de acte de violență și, eventual, pe tipuri de violență.

26. Numărul mediu de semnalări de acte de violență pe unitate de învățământ, în funcție de tipurile de autori (elevi, personal didactic și nedidactic, părinți, persoane din afara școlii), la nivel județean / național

Simbol	MAVE (Numărul mediu de acte de violență cu autori elevi, pe unitate de învățământ)
Metoda de calcul	Se împarte numărul total al actelor de violență care au avut ca autori elevii în semestrul /anul școlar respectiv la numărul total de unități de învățământ.
Formula de calcul	MAVE=AVE/UI unde: MAVE – numărul mediu de semnalări de acte de violență cu autori elevi, pe unitate de învățământ; AVE - acte de violență cu autori elevi; UI – număr total de unități de învățământ.
Date necesare pentru calcularea indicatorului	Numărul actelor de violență cu autori elevi la nivel județean /național și numărul total de unități de învățământ la nivel județean /național în semestrul /anul școlar X.
Surse de date	Unitățile școlare /ISJ-uri, INS.
Nivelul de agregare	Național, județean, medii de rezidență.

Obs.: În mod similar se calculează indicatorii privind numărul mediu de acte de violență pe unitate de învățământ care au avut ca autori: personal didactic și/sau nedidactic, părinți, persoane din afara școlii.

C. Indicatori privind victima

27. Ponderea incidentelor violente care au avut ca victimă elevii (total și pe categorii), la nivel județean / național

Simbol	PIVE
Metoda de calcul	Se împarte numărul total al incidentelor violente care au avut ca victime elevii în semestrul /anul școlar respectiv la numărul total al actelor de violență și se înmulțește cu 100.
Formula de calcul	PIVE = IVE/AV*100 unde: PIVE – ponderea incidentelor violente care au avut ca victime elevi; IVE – numărul incidentelor violente care au avut ca victime elevi; AV - total acte de violență.
Date necesare pentru calcularea indicatorului	Numărul incidentelor violente care au avut ca victime elevi la nivel județean /național și numărul total de acte de violență la nivel județean /național din semestrul /anul școlar X
Surse de date	Unitățile școlare /ISJ-uri.
Nivelul de agregare	Național, județean, medii de rezidență.

Obs.: În mod similar se calculează indicatorii privind ponderea incidentelor violente care au avut ca victime elevii, pe fiecare din cele 4 categorii de acte de violență.

28. Ponderea incidentelor violente care au avut ca victimă personalul didactic și nedidactic din unitatea școlară (total și pe categorii), la nivel județean / național

Simbol	PIVP
Metoda de calcul	Se împarte numărul incidentelor violente care au avut ca victimă personalul didactic și/sau nedidactic în semestrul /anul școlar respectiv la numărul total al actelor de violență și se înmulțește cu 100.
Formula de calcul	PIVP = IVP/AV*100 unde: PIVP – ponderea incidentelor violente care au avut ca victimă personalul didactic și/sau nedidactic; IVP – numărul incidentelor violente care au avut ca victimă personalul didactic și/sau nedidactic; AV - total acte de violență.

Date necesare pentru calcularea indicatorului	Numărul incidentelor violente care au avut ca victimă personalul didactic și/sau nedidactic la nivel județean /național și numărul total de acte de violență la nivel județean /național în semestrul /anul școlar X
Surse de date	Unitățile școlare /ISJ-uri.
Nivelul de agregare	Național, județean, medii de rezidență.

Obs.: În mod similar se calculează indicatorii privind ponderea incidentelor violente care au avut ca victimă personalul didactic și/sau nedidactic, pe fiecare categorie de acte de violență.

29. Ponderea incidentelor violente care au avut ca victimă un părinte (total și pe categorii), la nivel județean / național

Simbol	PIVPr.
Metoda de calcul	Se împarte numărul incidentelor violente care au avut ca victime părinții în semestrul /anul școlar respectiv la numărul total al actelor de violență și se înmulțește cu 100.
Formula de calcul	PIVPr. = IVPr./AV*100 unde: PIVPr. – ponderea incidentelor violente care au avut ca victime părinții; IVPr. – numărul incidentelor violente care au avut ca victime părinții; AV - total acte de violență.
Date necesare pentru calcularea indicatorului	Numărul incidentelor violente care au avut ca victime părinții la nivel județean /național și numărul total de acte de violență la nivel județean /național în semestrul /anul școlar X
Surse de date	Unitățile școlare /ISJ-uri.
Nivelul de agregare	Național, județean, medii de rezidență.

Obs.: În mod similar se calculează indicatorii privind ponderea incidentelor violente care au avut ca victime părinții, pe fiecare categorie de acte de violență.

30. Numărul mediu de semnalări de acte de violență pe unitate de învățământ, în funcție de tipurile de victime (elevi, personal didactic și nedidactic, părinți), la nivel județean / național

Simbol	MAVE (Numărul mediu de acte de violență cu victime elevi, pe unitate de învățământ)
Metoda de calcul	Se împarte numărul total al actelor de violență care au avut ca victime elevi în semestrul /anul școlar respectiv la numărul total de unități de învățământ.

Formula de calcul	MAVE=AVE/UI unde: MAVE – numărul mediu de semnalări de acte de violență cu victime elevi, pe unitate de învățământ; AVE - acte de violență cu victime elevi; UI – număr total de unități de învățământ.
Date necesare pentru calcularea indicatorului	Numărul actelor de violență cu victime elevi la nivel județean /național și numărul total de unități de învățământ la nivel județean /național în semestrul /anul școlar X.
Surse de date	Unitățile școlare /ISJ-uri, INS.
Nivelul de agregare	Național, județean, medii de rezidență.

Obs.: În mod similar se calculează indicatorii privind numărul mediu de acte de violență pe unitate de învățământ care au avut ca victime: personal didactic și/sau nedidactic, părinții.

D. Indicatori privind prejudiciile provocate de actele de violență

31. Ponderea actelor de violență semnalate care au antrenat diferite prejudicii (total și în funcție de tipul acestora: materiale, financiare, care au condus la vătămări fizice ce au presupus spitalizare), la nivel județean / național

Simbol	PAVPrj.
Metoda de calcul	Se împarte numărul actelor de violență care au antrenat diferite prejudicii în semestrul /anul școlar respectiv la numărul total al actelor de violență și se înmulțește cu 100.
Formula de calcul	PAVPrj.= AVPrj./AV*100 unde: PAVPrj. – ponderea actelor de violență care au antrenat diferite prejudicii; AVPrj. – numărul actelor de violență care au antrenat diferite prejudicii; AV - total acte de violență.
Date necesare pentru calcularea indicatorului	Numărul actelor de violență care au antrenat diferite prejudicii la nivel județean /național și numărul total de acte de violență la nivel județean /național în semestrul /anul școlar X
Surse de date	Unitățile școlare /ISJ-uri.
Nivelul de agregare	Național, județean, medii de rezidență.

Obs.: În mod similar se calculează indicatorii privind ponderea actelor de violență care au antrenat prejudicii, pe diferitele tipuri de prejudicii: materiale, financiare, care au condus la vătămări fizice ce au presupus spitalizare.

E. Indicatori privind gravitatea și consecințele actelor de violență

32. Numărul mediu de incidente grave de violență, pe unitate de învățământ, la nivel județean / național

Simbol	MIG
Metoda de calcul	Se împarte numărul incidentelor grave de violență din semestrul /anul școlar respectiv la numărul total de unități de învățământ.
Formula de calcul	MIG=AV/UÎ unde: MIG – numărul mediu de incidente grave de violență, pe unitate de învățământ; AV - total acte de violență; UÎ – număr total unități de învățământ.
Date necesare pentru calcularea indicatorului	Numărul total al incidentelor grave de violență școlară la nivel județean /național și numărul total de unități de învățământ la nivel județean /național din semestrul /anul școlar X.
Surse de date	Unitățile școlare /ISJ-uri, INS.
Nivelul de agregare	Național, județean, medii de rezidență.

33. Ponderea incidentelor grave de violență, la nivel județean / național – în % din total acte de violență

Simbol	PIG
Metoda de calcul	Se împarte numărul incidentelor grave de violență la numărul total al actelor de violență din semestrul /anul școlar respectiv și se înmulțește cu 100.
Formula de calcul	PIG=IG/AV*100 unde: PIG – ponderea incidentelor grave de violență; IG - numărul incidentelor grave de violență; AV – număr total de acte de violență.
Date necesare pentru calcularea indicatorului	Numărul total al actelor de violență școlară la nivel județean /național și numărul incidentelor grave din semestrul /anul școlar X
Surse de date	Unitățile școlare /ISJ-uri
Nivelul de agregare	Național, județean, medii de rezidență, niveluri de educație.

34. Ponderea incidentelor grave de violență care au avut ca victimă personalul didactic și nedidactic, la nivel județean / național

Simbol	PIGP
Metoda de calcul	Se împarte numărul incidentelor grave de violență care au avut ca victimă personalul didactic și nedidactic la numărul total al actelor de violență din semestrul /anul școlar respectiv și se înmulțește cu 100.
Formula de calcul	PIGP=IGP/AV*100 unde: PIGP – ponderea incidentelor grave de violență care au avut ca victimă personalul didactic și nedidactic; IGP - numărul incidentelor grave de violență care au avut ca victimă personalul didactic și nedidactic; AV – număr total acte de violență.
Date necesare pentru calcularea indicatorului	Numărul incidentelor grave de violență care au avut ca victimă personalul didactic și nedidactic la nivel județean /național și numărul total al actelor de violență din semestrul /anul școlar X
Surse de date	Unitățile școlare /ISJ-uri
Nivelul de agregare	Național, județean, medii de rezidență, niveluri de educație.

35. Ponderea incidentelor grave de violență care au avut ca victimă elevii, după tipul de violență la care au fost supuși, la nivel județean / național

Simbol	PIGE
Metoda de calcul	Se împarte numărul incidentelor grave de violență care au avut ca victimă elevii la numărul total al actelor de violență din semestrul /anul școlar respectiv și se înmulțește cu 100.
Formula de calcul	PIGE=IGE/AV*100 unde: PIGE – ponderea incidentelor grave de violență care au avut ca victimă elevii; IGE - numărul incidentelor grave de violență care au avut ca victimă elevii; AV – număr total de acte de violență.
Date necesare pentru calcularea indicatorului	Numărul incidentelor grave de violență care au avut ca victimă elevii la nivel județean /național și numărul total al actelor de violență din semestrul /anul școlar X
Surse de date	Unitățile școlare /ISJ-uri
Nivelul de agregare	Național, județean, medii de rezidență, niveluri de educație.

Obs.: În mod similar se calculează indicatorii privind ponderea incidentelor grave de violență care au avut ca victimă elevii, pe fiecare tip de violență la care au fost supuși.

36. Ponderea incidentelor grave de violență care au antrenat anumite consecințe (raportare la ISJ, Poliție, depunere de plângeri), la nivel județean / național

Simbol	PIGCons.
Metoda de calcul	Se împarte numărul incidentelor grave de violență care au antrenat anumite consecințe la numărul total al actelor de violență din semestrul /anul școlar respectiv și se înmulțește cu 100.
Formula de calcul	PIGCons.=IGCons./AV*100 unde: PIGCons. – ponderea incidentelor grave de violență care au antrenat anumite consecințe; IGCons. - numărul incidentelor grave de violență care au antrenat anumite consecințe; AV – număr total de acte de violență.
Date necesare pentru calcularea indicatorului	Numărul total al actelor de violență școlară la nivel județean /național și numărul incidentelor grave care au antrenat anumite consecințe din semestrul /anul școlar X
Surse de date	Unitățile școlare /ISJ-uri
Nivelul de agregare	Național, județean, medii de rezidență, niveluri de educație.

37. Numărul incidentelor grave de violență /100 de elevi, la nivel județean /național

Simbol	IG /100 elevi
Metoda de calcul	Se împarte numărul incidentelor grave de violență în semestrul /anul școlar respectiv la numărul total de elevi și se înmulțește cu 100.
Formula de calcul	IG /100 elevi =IG/E*100 unde: IG /100 elevi – numărul incidentelor grave /100 de elevi; IG - numărul incidentelor grave; E – numărul total de elevi.
Date necesare pentru calcularea indicatorului	Numărul total al elevilor la nivel județean /național și numărul incidentelor grave în semestrul /anul școlar X.
Surse de date	Unitățile școlare /ISJ
Nivelul de agregare	Național, județean, medii de rezidență, niveluri de educație.

5. Sistemul de raportare

5.1. Rapoartele de evaluare ale unităților de învățământ

5.1.1. Tipul de informații conținute

Unitățile de învățământ pot elabora rapoarte periodice de evaluare (semestriale sau anuale) luând în considerare informațiile centralizate pe baza valorilor celor **19 indicatori primari** de la nivelul școlii, precum și a valorilor calculate ale **indicatorilor derivați 20** (*Ponderele incidentelor grave de violență - în % din totalul actelor de violență*), **21** (*Ponderele incidentelor grave de violență care au antrenat anumite consecințe - raportare la ISJ sau Poliție, depunere de plângeri - în % din totalul actelor de violență*) și **22** (*Numărul incidentelor grave de violență /100 de elevi*).

5.1.2. Scopul realizării rapoartelor

Rapoartele de evaluare asupra fenomenelor de violență realizate pe baza informațiilor centralizate sub forma indicatorilor specifici permit:

- obținerea unei imagini reale asupra fenomenului violenței la nivelul unității școlare;
- analiza evoluției fenomenului de violență și desprinderea tendințelor înregistrate de la un semestru la altul și pe parcursul anilor școlari;
- dezvoltarea unor programe specifice diferitelor categorii și tipuri de violență și monitorizarea rezultatelor acestora;
- realizarea unor analize asupra fenomenului violenței școlare la nivel județean /național.

5.2. Rapoartele de evaluare realizate de către Inspectoratele Școlare Județene

5.2.1. Utilizarea informațiilor furnizate de către unitățile de învățământ

La nivelul fiecărui inspectorat școlar se va realiza, într-o primă etapă, centralizarea informațiilor corespunzătoare tuturor unităților de învățământ din județ sub forma celor **19 indicatori primari**. Ulterior, pe baza acestor informații centralizate, vor putea fi calculați cei **18 indicatorii derivați** corespunzători nivelurilor județean/național, respectiv **indicatorii 20 – 37** din categoria celor specifici acestor niveluri.

5.2.2. Tipul de informații transmise

Inspectoratele Școlare Județene vor transmite către MECTS (semestrial sau anual) informațiile corespunzătoare tuturor școlilor și centralizate sub forma valorilor celor

19 indicatori primari corespunzători nivelului județean, precum și valorile calculate ale **indicatorilor derivați 20-37**, din aceeași categorie, respectiv cea a indicatorilor specifici nivelurilor județean /național.

5.2.3. Scopul realizării rapoartelor

- Inspectoratele școlare, pe baza informațiilor de la nivelul unităților școlare, și în special a celor corespunzătoare indicatorilor derivați specifici unităților de învățământ **20** (*Ponderea incidentelor grave de violență - în % din totalul actelor de violență*), **21** (*Ponderea incidentelor grave de violență care au antrenat anumite consecințe - raportare la ISJ sau Poliție, depunere de plângeri - în % din totalul actelor de violență*) și **22** (*Numărul incidentelor grave de violență /100 de elevi*) pot analiza fenomenul violenței în școală în vederea obținerii unei imagini reale asupra fenomenului violenței la nivelul unităților școlare din județ, precum și a evoluției acestuia de la un semestru la altul și pe parcursul anilor școlari.

Rapoartele de evaluare asupra fenomenelor de violență realizate la nivelul ISJ-urilor pe baza informațiilor centralizate sub forma indicatorilor specifici permit, de asemenea:

- oferirea de feed-back unităților școlare cu privire la situația fenomenului de violență școlară și evoluția acestuia;
- dezvoltarea la nivelul ISJ-urilor, în parteneriat cu unitățile de învățământ, a unor programe specifice diferitelor categorii și tipuri de violență și monitorizarea rezultatelor acestora;
- realizarea unor analize asupra fenomenului violenței școlare la nivel național (de ex., raportul național asupra fenomenului violenței școlare).

5.3. Rapoartele de evaluare realizate la nivel național

5.3.1. Utilizarea informațiilor transmise de Inspectoratele Școlare Județene

La nivel național se va realiza centralizarea informațiilor transmise de toate Inspectoratele Școlare Județene sub forma celor **19 indicatori primari**. Pe baza acestor informații centralizate, vor fi calculați cei **18 indicatorii derivați** corespunzători nivelului național, respectiv **indicatorii 20 – 37** din categoria celor specifici acestor niveluri. Este posibilă centralizarea anuală sau bi-anuală a datelor, în funcție de agenda MECTS și activitățile Observatorului Național.

Observatorul Național în domeniul violenței școlare va prezenta anual un raport național de evaluare a violenței în spațiul școlar pe baza centralizării informațiilor transmise de către Inspectoratele Școlare Județene la sfârșitul anului școlar, respectiv a **indicatorilor primari 1-19** și a **indicatorilor derivați 20-37**.

5.3.2. Scopul realizării rapoartelor

Informațiile transmise de fiecare inspectorat școlar cu privire la fenomenele de violență, și în special cele corespunzătoare indicatorilor derivați corespunzători nivelului județean 20 – 37, permit monitorizarea și evaluarea dimensiunii și evoluției acestora.

Raportul național de evaluare a fenomenelor de violență realizat pe baza informațiilor centralizate sub forma **indicatorilor primari 1-19** și a **indicatorilor derivați 20-37** permite:

- oferirea de feed-back inspectoratelor școlare județene cu privire la situația privind fenomenul de violență școlară și evoluția acestuia;
- evaluarea dimensiunii reale a fenomenului violenței școlare la nivel național, precum și a evoluției acestuia pe parcursul anilor școlari;
- transparentizarea informațiilor cu privire la violența în școală, accesul public la informații obiective și riguroase de acest gen;
- realizarea unor rapoarte de țară în cadrul unor cercetări și studii comparative la nivel european / internațional pe tema violenței școlare și /sau transmiterea de informații relevante în acest scop;
- dezvoltarea unor programe specifice diferitelor categorii și tipuri de violență și monitorizarea rezultatelor acestora.

Dacă actul de violență a fost comis de mai mulți autori, în baza de date se completează pentru fiecare autor, separat, informațiile de mai jos, cuprinse la punctul C.

C. Date despre autor/ autori:

Nr. autori: Dacă actul de violență a fost comis de mai mulți autori, se oferă informații pentru fiecare autor.

Sex: în anul împliniți: (în cazul în care autorul este elev al școlii)	Clasa : (în cazul în care autorul este elev al școlii)	Statut:
☐ M ☐ F	<input type="text"/>	☐ Elev al școlii; ☐ Profesor; ☐ Părinte; ☐ Altă persoană din școală; ☐ Persoană din afara școlii; ☐ Autor necunoscut.
	☐ Da ☐ Nu	

D. Date despre victimă/victimele:

Nr. victime: Nu completați dacă nu e cazul (de ex. „Atentat la bunuri”).

Sex: în anul împliniți: (în cazul în care autorul este elev al școlii)	Clasa : (în cazul în care autorul este elev al școlii)	Statut:
☐ M ☐ F	<input type="text"/>	☐ Elev al școlii; ☐ Profesor; ☐ Părinte; ☐ Altă persoană din școală; ☐ Persoană din afara școlii; ☐ Altă categorie.

E. Date privind prejudiciile și consecințele

Prejudicii rezultate

Nu Da =>

Tip: materiale; financiare; fizice - zile spitalizare (dacă este cazul)

A fost depusa plângere

Nu Da =>

De către: Elev, Părinte, Școală, Alte instituții

Către: Școală, ISJ, Autorități locale competente.

Informațiile de la punctul F sunt facultative și se completează în termen de 30 de zile de la semnalarea actului de violență.

F. Alte informații relevante

Aplicarea de sancțiuni

Nu Da =>

Sancțiuni adresate elevului /elevilor:

- observație individuală;
- muștrare în fața clasei și/sau în fața consiliului clasei/consiliului profesoral însoțită de scăderea notei la purtare;
- muștrare scrisă însoțită de scăderea notei la purtare;
- retragerea temporară sau definitivă a bursei însoțită de scăderea notei la purtare;
- eliminarea de la cursuri pe o perioadă de 3-5 zile, însoțită de scăderea notei la purtare;
- mutarea disciplinară la o clasă paralelă, însoțită de scăderea notei la purtare;
- mutarea disciplinară la o altă unitate de învățământ;
- preaviz de exmatriculare, însoțit de scăderea notei la purtare;
- exmatricularea cu drept de reinscriere în anul următor în aceeași unitate de învățământ și în același an de studiu, însoțită de scăderea notei la purtare sub 6;
- exmatricularea fără drept de reinscriere în aceeași unitate de învățământ, însoțită de scăderea notei la purtare sub 6;
- exmatricularea din toate unitățile de învățământ fără drept de reinscriere pentru o perioadă de timp, însoțită de scăderea notei la purtare sub 6.

Sancțiuni adresate profesorului /profesorilor:

- observație scrisă; avertisment; diminuarea salariului cu până la 15%, pe o perioadă de 1 - 6 luni; suspendarea, pe o perioadă de până la 3 ani, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții didactice superioare sau pentru obținerea gradelor didactice ori a unei funcții de conducere, de îndrumare și de control; destituirea din funcția de conducere, de îndrumare și de control din învățământ; desfacerea disciplinară a contractului de muncă.

Sancțiuni adresate părinților:

- Plata prejudiciilor Alte tipuri de sancțiuni

Sancțiuni adresate altor persoane:

Da Nu

Instituții școlare implicate în soluționarea incidentului

- Consiliul de Administrație; Consiliul profesoral; Consiliul clasei;
- Consiliul reprezentativ al părinților; Comisia de combatere a violenței; Consiliul reprezentativ al elevilor;
- ISJ; CJRAE ; CJAPP; MECS (sau o Agenție Națională subordonată).

Instituții non-școlare implicate în soluționarea incidentului

- Familie; Autorități locale /județene competente (primărie, DJAPC etc.); Poliție; Jandarmerie; ONG-uri; Alte instituții

Activități de asistență victimă

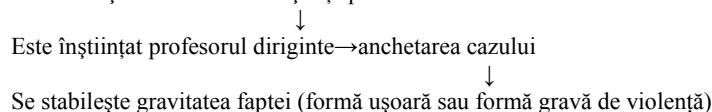
- Asistență medicală; Consiliere psihologică; Implicarea în activități extrașcolare relevante; Alte tipuri de intervenții

Activități de asistență autor

- Asistență medicală; Consiliere psihologică; Implicarea în activități extrașcolare relevante; Alte tipuri de intervenții

ANEXA 2. Procedura generală de intervenție la nivelul școlii în situații de violență

Constatarea faptei de un cadru didactic și aducerea la cunoștința profesorului de serviciu

În cazul unei **forme ușoare** a violenței școlare:

1. dacă sancțiunea nu e prevăzută în Regulamentul Intern al unității școlare
↓
Este sesizată comisia de violență și conducerea școlii (dacă este cazul)
↓
Se realizează o anchetă detaliată
↓
Este luată o decizie privind aplicarea sau nu a unei sancțiuni
↓
Se stabilesc măsuri de asistență pentru victimă/agresor
2. dacă sancțiunea este prevăzută în Regulamentul Intern al unității școlare
↓
Se convoacă Consiliul Profesorilor Clasei (se analizează cazul, se propune și se stabilește o sancțiune)
↓
Se sancționează elevul → dirigințele
↓
Aplică sancțiunea
↓
Informează părinții
↓
Recomandă măsuri de asistență pentru victimă și agresor
↓
Monitorizează intervențiile, colaborând cu părinții și psihologul școlar

În cazul unei **forme grave** de violență școlară:

- Dirigințele → anunță conducerea școlii
↓
Sesizează Autoritățile competente (Jandarmeria/Poliția de Proximitate/DGASPC etc.)
↓
Sesizează părinții/tutorii legali
↓
Informează ISJ (Consilierul de Imagine), în raport cu gravitatea faptei
↓
Inștiințează comisia de violență
- Comisia de violență → realizează o anchetă detaliată
→ propune o sancțiune
→ convoacă Consiliul Profesorilor Clasei
↓
Se stabilește sancțiunea
- Dirigințele → Aplică sancțiunea conform Regulamentului Intern
→ **Completează Fișa de înregistrare a cazului de violență și o transmite persoanei desemnate de Comisia de violență să centralizeze fișele și să le înregistreze în baza de date**
- Psihologul școlar → realizează consilierea psihologică pentru victimă/agresor
- Dirigințele și psihologul școlar → colaborează cu familia elevului
→ monitorizează cazul
- Comisia de violență se asigură că fenomenul de violență a fost înregistrat, că măsurile de intervenție au fost puse în aplicare și urmărește impactul acestora asupra actorilor implicați în cazul de violență respectiv.